

T.C.
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Personel Daire Başkanlığı

Sayı : E-74009925-900-269746
Konu : Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi

17/12/2021

TIP FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

İlgi : 07.12.2021 tarihli ve E-74009925-900-259184 sayılı yazımız.

Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü Genel Sekreterlik Yazı İşleri Müdürlüğü'nden alınan, "Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN'ın Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi" hakkındaki, 15.12.2021 tarihli ve E-63784619-605.01-230502 sayılı yazı ve eklerinin birer sureti ilişikte gönderilmiştir.
Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof.Dr. İlder ÜNLÜKAPLAN
Rektör Yardımcısı

Ek:Yazı Sureti (58 Sayfa)

Dağıtım:
Bağımlılık ve Adli Bilimler Enstitüsü
Müdürlüğüne
Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne
Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne
Ceyhan Mühendislik Fakültesi Dekanlığına
Ceyhan Veteriner Fakültesi Dekanlığına
Diş Hekimliği Fakültesi Dekanlığına
Eczacılık Fakültesi Dekanlığına
Eğitim Fakültesi Dekanlığına
Fen Edebiyat Fakültesi Dekanlığına
Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanlığına
Hukuk Fakültesi Dekanlığına
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanlığına
İlahiyat Fakültesi Dekanlığına
İletişim Fakültesi Dekanlığına
Kozan İşletme Fakültesi Dekanlığına

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : *BSCCE5RDP2* Pin Kodu : 87362

Belge Takip Adresi :

<https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5540&eD=BSCCE5RDP2&eS=269746>

Adres:Çukurova Üniversitesi Personel Daire Başkanlığı 01330 Balcalı, Sarıçam / Adana
Telefon:0 (322) 338 62 85 Faks:0 (322) 338 62 85
e-Posta:personel@cu.edu.tr Web:www.cu.edu.tr
Kep Adresi:cukurovauniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Zümrüt HALAMAN
Unvanı: Bilgisayar İşletmeni

Mimarlık Fakültesi Dekanlığına
Mühendislik Fakültesi Dekanlığına
Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığına
Spor Bilimleri Fakültesi Dekanlığına
Su Ürünleri Fakültesi Dekanlığına
Tıp Fakültesi Dekanlığına
Ziraat Fakültesi Dekanlığına
Karataş Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik
Yüksekokulu Müdürlüğüne
Yabancı Diller Yüksekokulu Müdürlüğüne
Abdi Sütcü Sağlık Hizmetleri Meslek
Yüksekokulu Müdürlüğüne
Adana Meslek Yüksekokulu Müdürlüğüne
Adana Organize Sanayi Bölgesi Teknik Bilimler
Meslek Yüksekokulu Müdürlüğüne
Aladağ Meslek Yüksekokulu Müdürlüğüne
Ceyhan Meslek Yüksekokulu Müdürlüğüne
İmamoğlu Meslek Yüksekokulu Müdürlüğüne
Karaisalı Meslek Yüksekokulu Müdürlüğüne
Kozan Meslek Yüksekokulu Müdürlüğüne
Pozantı Meslek Yüksekokulu Müdürlüğüne
Tufanbeyli Meslek Yüksekokulu Müdürlüğüne
Yumurtalık Meslek Yüksekokulu Müdürlüğüne
Adana Genetik Hastalıkları Tanı ve Tedavi
Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğüne
Aile Planlaması ve İnfertilite Araştırma ve
Uygulama Merkezi Müdürlüğüne
Arkeolojik Araştırma ve Uygulama Merkezi
Müdürlüğüne
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Araştırma ve
Uygulama Merkezi Müdürlüğüne
Biyoteknoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi
Müdürlüğüne
Botanik Bahçesi Uygulama ve Araştırma Merkezi
Müdürlüğüne
Çevre Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi
Müdürlüğüne
Çocuk Koruma Uygulama ve Araştırma Merkezi
Müdürlüğüne
Eğitim Aile Sağlığı Merkezine
Genetik ve Embriyo Mühendisliği Araştırma ve
Uygulama Merkezi Müdürlüğüne
Göç ve Kalkınma Çalışmaları Uygulama ve
Araştırma Merkezi Müdürlüğüne
Halil Avcı Duyma Engelli ve Özürlüleri Araştırma
ve Uygulama Merkezi Müdürlüğüne
İstatistik Uygulama ve Araştırma Merkezi
Müdürlüğüne
İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim, Uygulama ve
Araştırma Merkezi Müdürlüğüne

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : *BSCCE5RDP2* Pin Kodu : 87362

Belge Takip Adresi :

<https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5540&eD=BSCCE5RDP2&eS=269746>

Adres:Çukurova Üniversitesi Personel Daire Başkanlığı 01330 Balcalı, Sarıçam / Adana
Telefon:0 (322) 338 62 85 Faks:0 (322) 338 62 85
e-Posta:personel@cu.edu.tr Web:www.cu.edu.tr
Kep Adresi:cukurovauniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Zümrüt HALAMAN
Unvanı: Bilgisayar İşletmeni

Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi
Müdürlüğüne
Kalıtsal Kan Hastalıkları Araştırma ve Uygulama
Merkezi Müdürlüğüne
Kariyer Planlama Araştırma ve Uygulama
Merkezi Müdürlüğüne
Kültürlerarası İletişim Çalışmaları Uygulama ve
Araştırma Merkezi Müdürlüğüne
Makine Alet Cihaz Tasarım İmalat Araştırma ve
Uygulama Merkezi Müdürlüğüne
Organ Nakli Araştırma ve Uygulama Merkezi
Müdürlüğüne
Pamuk Araştırma ve Uygulama Merkezi
Müdürlüğüne
Perinatal Tanı Araştırma ve Uygulama Merkezi
Müdürlüğüne
Pozantı Tarımsal Araştırma ve Uygulama Merkezi
Müdürlüğüne
Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi
Müdürlüğüne
Sağlık Bilimleri Deneysel Uygulama ve Araştırma
Merkezi Müdürlüğüne
Sağlıklı Yaşam ve Spor Bilimleri Uygulama ve
Araştırma Merkezi Müdürlüğüne
Sınav Uygulama ve Araştırma Merkezi
Müdürlüğüne
Stratejik Uygulama ve Araştırma Merkezi
Müdürlüğüne
Sualtı Uygulama ve Araştırma Merkezi
Müdürlüğüne
Subtropik Meyveler Araştırma ve Uygulama
Merkezi Müdürlüğüne
Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi
Müdürlüğüne
Tarımsal Yayım Haberleşme Araştırma ve
Uygulama Merkezi Müdürlüğüne
Tropikal Hastalıklar Araştırma ve Uygulama
Merkezi Müdürlüğüne
Tümör Araştırma ve Tedavi Uygulama Merkezi
Müdürlüğüne
Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi
Müdürlüğüne
Türkoloji Araştırmaları Merkezi Müdürlüğüne
Uluslararası Öğrenci Koordinasyon Uygulama ve
Araştırma Merkezi Müdürlüğüne
Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi
Müdürlüğüne
Uzay Bilimleri ve Güneş Enerjisi Araştırma ve
Uygulama Merkezi Müdürlüğüne
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Bölüm

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : *BSCCE5RDP2* Pin Kodu : 87362

Belge Takip Adresi :

<https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5540&eD=BSCCE5RDP2&eS=269746>

Adres: Çukurova Üniversitesi Personel Daire Başkanlığı 01330 Balcalı, Sarıçam / Adana
Telefon: 0 (322) 338 62 85 Faks: 0 (322) 338 62 85
e-Posta: personel@cu.edu.tr Web: www.cu.edu.tr
Kep Adresi: cukurovauniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Zümrüt HALAMAN
Unvanı: Bilgisayar İşletmeni

Başkanlığına
Beden Eğitimi ve Spor Bölüm Başkanlığına
Enformatik Bölüm Başkanlığına
Güzel Sanatlar Bölüm Başkanlığına
Türk Dili Bölüm Başkanlığına
Yabancı Diller Bölüm Başkanlığına
Devlet Konservatuvarı Müdürlüğüne

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :*BSCCE5RDP2* Pin Kodu :87362

Belge Takip Adresi :
<https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5540&eD=BSCCE5RDP2&eS=269746>

Adres:Çukurova Üniversitesi Personel Daire Başkanlığı 01330 Balcalı, Sarıçam / Adana
Telefon:0 (322) 338 62 85 Faks:0 (322) 338 62 85
e-Posta:personel@cu.edu.tr Web:www.cu.edu.tr
Kep Adresi:cukurovauniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Zümrüt HALAMAN
Unvanı: Bilgisayar İşletmeni

T.C.
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik
Yazı İşleri Müdürlüğü

Sayı : E-63784619-605.01-230502
Konu : Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN'ın Doktora
Tezi Uygulama İzin Talebi

15.12.2021

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : 03.12.2021 tarihli ve 63784619-605.01-224130 sayılı yazımız.

İlgide kayıtlı yazımızda belirtilen Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN'ın, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında hazırladığı "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı doktora tez çalışması kapsamında uygulama yapmak istediği anket için hazırlanan link aşağıda yer almaktadır .

Bilgilerinizi ve tez çalışmasının uygun görülmesi durumunda Rektörlüğümüze üst yazıyla bildirilerek ilgili öğretim elemanlarına duyurulması konusunda gereğini arz ederim.

Not: Tüm akademik personelin araştırmaya katılabilmesi için ölçek çevrimiçi bağlantı adresi;
<https://forms.gle/dhFdhSRon6YdWghH8>

Prof. Dr. Süleyman SÖZEN
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Dağıtım:
Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Rektörlüğüne
Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğüne
Ankara Üniversitesi Rektörlüğüne
Çukurova Üniversitesi Rektörlüğüne
Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğüne
Ege Üniversitesi Rektörlüğüne
Gazi Üniversitesi Rektörlüğüne
İstanbul Medipol Üniversitesi Rektörlüğüne
İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Rektörlüğüne
Marmara Üniversitesi Rektörlüğüne
Tobb Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Rektörlüğüne
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörlüğüne
Yeditepe Üniversitesi Rektörlüğüne
Yıldız Teknik Üniversitesi Rektörlüğüne

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BS58K34TK6

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/anadolu-universitesi-ebys>

Yunus Emre Kampüsü Tepebaşı/Eskişehir
Telefon No:+90 222 335 05 80/1352-1353 Faks No:+90 222 335 36 16
e-Posta:gensek@anadolu.edu.tr İnternet Adresi:www.anadolu.edu.tr
Kep Adresi:anadolu.universitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Bediha AKSAN
Büro Personeli
Telefon No: 1352-1318

Anabilim Dalı Başkanlığına

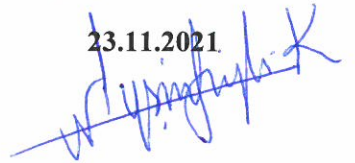
Aşağıda bilgilerimin olduğu araştırmanın gerçekleştirilebilmesi için gerekli izinlerin alınmasını talep ediyorum.

Gereğinizi bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

I. Öğrenci Bilgileri	
Adı-Soyadı	Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN
Öğrenci Numarası	34342724560
Tez Danışmanı	Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU
Anabilim Dalı	Eğitim Yönetimi
Programı	Eğitim Yönetimi Teftişi Planlaması ve Ekonomisi
Lisansüstü eğitim türü	Doktora
II. Araştırma Bilgileri	
Tezin başlığı	Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış
Araştırma verilerinin toplanacağı öğretim yılı/yılları	2021-2022
Araştırma verilerinin toplanacağı akademik dönem/dönemler	2021-2022 Güz/Bahar
Araştırma yapılacak kurumun adı	EK-1
Araştırma/veri toplama araçlarının türü	Ölçek (online)
Araştırma/veri toplama araçlarının uygulanacağı kişiler	Öğretim Üyeleri / Öğretim Görevlileri

Tarih ve İmza

23.11.2021

EKLER:

- Öğrenciye Ait Araştırma İzin Dilekçesi (Örnek Form Konulacak)
- Danışmana Ait İzin Dilekçesi (Örnek Form Konulacak)
- Araştırmada Kullanılacak Veri Toplama Araçları
- Veri Toplama Araçlarının Herbirine İlişkin Katılımcı İznini Almaya Yönelik Gönüllü Katılım Formu (Form Eklenecek)
- Katılımcılar 18 Yaşın Altında İse Veli İzin Formu / Gönüllü Katılım Formu
- Araştırma Sınıfta Bir Uygulama İçeriyorsa Öğretmen İzin Formu / Gönüllü Katılım Formu
- Veri Toplama Araçları Başkasına Ait İse Ölçme Aracını Geliştiren Kişiden Alınmış Kullanım İzni Belgesi
- Çalışma Takvimi
- Araştırmacı ve Danışman İletişim Bilgileri (Adres, Telefon, e-posta adresi)
- Araştırma Okul Listesi
- Araştırma Önerisi
- Etik Kurul Başvuru Formu (Sorumlu Araştırmacı Tez Öğrencisi; Yardımcı Araştırmacı Tez

Danışmanı Olarak Yazılıp İmzalanacak)

- Etik Kurul Taahhütnamesi (Araştırmacı ve Danışman İmzalı)

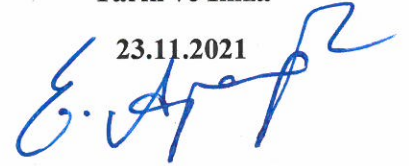
Anabilim Dalı Başkanlığına

Aşağıda bilgileri bulunan öğrencinin araştırma izinlerinin alınabilmesi için gerekli yazışmanın yapılmasını arz ederim.

I. Öğrenci Bilgileri	
Adı-Soyadı	Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN
Öğrenci Numarası	34342724560
Tez Danışmanı	Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU
Anabilim Dalı	Eğitim Bilimleri
Programı	Eğitim Yönetimi Teftişi Planlaması ve Ekonomisi
Lisansüstü eğitim türü	Doktora
II. Araştırma Bilgileri	
Tezin başlığı	Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış
Araştırma verilerinin toplanacağı öğretim yılı/yılları	2021-2022
Araştırma verilerinin toplanacağı akademik dönem/dönemler	2021-2022 Güz/Bahar
Araştırma yapılacak kurumun adı	EK1
Araştırma/veri toplama araçlarının türü	Ölçek (online)
Araştırma/veri toplama araçlarının uygulanacağı kişiler	Öğretim Üyeleri / Öğretim Görevlileri

Tarih ve İmza

23.11.2021

EKLER:

- Öğrenciye Ait Araştırma İzin Dilekçesi (Örnek Form Konulacak)
- Danışmana Ait İzin Dilekçesi (Örnek Form Konulacak)
- Araştırmada Kullanılacak Veri Toplama Araçları
- Veri Toplama Araçlarının Herbirine İlişkin Katılımcı İznini Almaya Yönelik Gönüllü Katılım Formu (Form Eklenecek)
- Katılımcılar 18 Yaşın Altında İse Veli İzin Formu / Gönüllü Katılım Formu
- Araştırma Sınıfta Bir Uygulama İçeriyorsa Öğretmen İzin Formu / Gönüllü Katılım Formu
- Veri Toplama Araçları Başkasına Ait İse Ölçme Aracını Geliştiren Kişiden Alınmış Kullanım İzni Belgesi
- Çalışma Takvimi
- Araştırmacı ve Danışman İletişim Bilgileri (Adres, Telefon, e-posta adresi)
- Araştırma Okul Listesi
- Araştırma Önerisi
- Etik Kurul Başvuru Formu (Sorumlu Araştırmacı Tez Öğrencisi; Yardımcı Araştırmacı Tez

Danışmanı Olarak Yazılıp İmzalanacak)

- Etik Kurul Taahhütnamesi (Araştırmacı ve Danışman İmzalı)

VERİ TOPLAMA ARAÇLARI**KÜRESEL ANLAYIŞ ÖLÇEĞİ**

Ölçek Sıra	Ölçek Maddesi	Hiçbir zaman				Her zaman
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	Akademik amaçlı sosyal ağları etkili kullanırım (researchgate - linkedin - academia)					
2	Yabancı dil yeterliğim iyidir					
3	Akademik çalışma alanıma ilişkin uluslararası alanyazına hakimim					
4	Uluslararası platformlarda kurumumun imajına katkıda bulunmaya çalışırım					
5	Akademisyenliği memuriyet olarak görmüyorum					
6	Akademik kimliğimi markalaştırmaya çalışıyorum					
7	Etki değeri yüksek dergilerde uluslararası yayın yapmaya çalışıyorum					
8	Ulusal değerlerin temsiliyetine önem veriyorum					
9	Uluslararası akademisyenlerden oluşan bir ağa dahilim					
10	Uluslararası etkinliklerde / mesleki kuruluşlarda idari görevler alırım					
11	Eleştirel düşüncelere açığım					
12	Kültürel farklılıklara saygılıyım					
13	İşbirliğine açığım					
14	İşimle ilgili beklentilerim ve yapabileceklerim konusunda şeffaf davranırım					
15	Disiplinlerarası çalışmalara katılırım					
16	Farklı bakış açıları üretebilirim					
17	Kültürel farklılıklara kolaylıkla uyum gösterebilirim					
18	Kurumsal standartların yakalanması için çaba gösteririm					
19	Eğitimin ilkelerinden ödün vermem					
20	Nesnel (objektif) bir duruşum var					
21	Evrensel değerlere (demokratik hak ve özgürlüklere) önem veririm					
22	Bilim etiğine uygun davranırım					
23	Ulusal imaja katkı sağlamak için çaba gösteririm					
24	Akademik çalışmalarım için zamanımdan fedakarlık yapabilirim					
25	Bilimsel bir ürün ortaya koymak için istikrarlı bir şekilde çaba gösteririm					
26	Yerel sorunların küresel boyutta da ele alınması için çaba gösteririm					
27	Yerel sorunların çözümünde küresel bilgilerin kullanılabilirliğini düşünürüm					
28	Yükseköğretim kurumlarında akademik vesayet / akademik klanlar sistemine karşıyım					
29	Yükseköğretim kurumlarında farklı uluslardan kadroların oluşturulmasını desteklerim					
30	Öğretim yöntemlerimin çeşitli olmasına önem veririm					

Yükseköğretim kurumum;

31	Kurumsal ödüllendirme mekanizmaları oluşturur					
32	Akademik özgürlükleri destekler					
33	Ülkemizdeki diğer üniversiteler ile akademisyen değişimi olanakları sunar					
34	Akademik performans standartlarını küresel rekabete göre belirler					
35	Akademik performans standartlarını titizlikle uygular					
36	Demokratik hak ve özgürlüklerin sağlanması için, kurumsal olarak çaba sergiler					
37	Uluslararası kültürel çeşitliliği destekleyici anlaşmalarda rol üstlenir					
38	Kurum kültürünü akademik kaliteden ödün vermeyecek biçimde geliştirir					

39	Akademik haklarını geliştirir/iyileştirir					
40	Kurum içinde kültürel çeşitlilikten kaynaklanan sorunların takibi/çözümü için mekanizmalar oluşturur					
41	Kültürel oryantasyon eğitimleri verir (gelen-giden akademisyen ve gelen-giden öğrenci için)					
42	Kurum imajının uluslararası ölçekte iyileşmesi için çaba gösterir					

ARAŞTIRMA GÖNÜLLÜ KATILIM FORMU

Bu çalışma, “Yükseköğretim Kurumlarının Uluslararasılaşması ve Küresel Anlayış” başlıklı bir araştırma çalışması olup, Türkiye’de farklı uluslararasılaşma düzeylerine sahip yükseköğretim kurumlarında görev yapan öğretim üyelerinin/görevlilerinin küreselleşme sürecinde sahip oldukları küresel anlayış unsurlarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi amacını taşımaktadır. Çalışma, Neşe Ayşin Siyli Kararman tarafından yürütülmekte ve sonuçları ile Türkiye’deki yükseköğretimin uluslararasılaşma sürecine ilişkin alan yazının gelişimine katkıda bulunması amaçlanmaktadır.

- Bu çalışmaya katılımınız gönüllülük esasına dayanmaktadır.
- Çalışmanın amacı doğrultusunda, ölçek uygulaması/online (çevrimiçi) yapılarak sizden veriler toplanacaktır.
- İsmınızı yazmak ya da kimliğinizi açığa çıkaracak bir bilgi vermek zorunda değilsiniz/araştırmada katılımcıların isimleri gizli tutulacaktır.
- Araştırma kapsamında toplanan veriler, sadece bilimsel amaçlar doğrultusunda kullanılacak, araştırmanın amacı dışında ya da bir başka araştırmada kullanılmayacak ve gerekmesi halinde, sizin (yazılı) izniniz olmadan başkalarıyla paylaşılmayacaktır.
- İstemeniz halinde sizden toplanan verileri inceleme hakkınız bulunmaktadır.
- Sizden toplanan veriler korunacak ve araştırma bitiminde arşivlenecek veya imha edilecektir.
- Veri toplama sürecinde/süreçlerinde size rahatsızlık verebilecek herhangi bir soru/talep olmayacaktır. Yine de katılımınız sırasında herhangi bir sebepten rahatsızlık hissederseniz çalışmadan istediğiniz zamanda ayrılabilirsiniz. Çalışmadan ayrılmanız durumunda sizden toplanan veriler çalışmadan çıkarılacak ve imha edilecektir.

Gönüllü katılım formunu okumak ve değerlendirmek üzere ayırdığınız zaman için teşekkür ederim. Çalışma hakkındaki sorularınızı Anadolu Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu’ndan Neşe Ayşin Siyli Kararman’a yöneltebilirsiniz.

Araştırmacı Adı : Neşe Ayşin SİYLİ KARARMAN

Adres : Anadolu Üniversitesi İki Eylül Kampüsü YDYO Ofis D:318 Tepebaşı / Eskişehir
İş Tel : (222) 335 05 80 / 6164(dahili)
Cep Tel: (533) 239 07 16

Bu çalışmaya tamamen kendi rızamla, istediğim takdirde çalışmadan ayrılabileceğimi bilerek verdiğim bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını kabul ediyorum.

Onaylıyorum

ÇALIŞMA TAKVİMİ

Araştırma 1 Aralık 2020 tarihinde başlayıp, 13 Haziran 2022 tarihinde bitecek şekilde toplam seksen (80) haftalık gerçekleştirilecektir. Bu süre içinde yapılacak işler ve süreleri Şekil 1’deki “Pert Serimi”nde gösterilmiştir:

Zaman Birimi		: Haftalık
En iyimser zaman	(a)	: 72
En kötümser zaman	(b)	: 88
En olası zaman	(n)	: 80
Beklenen zaman	(T _e)	: 80

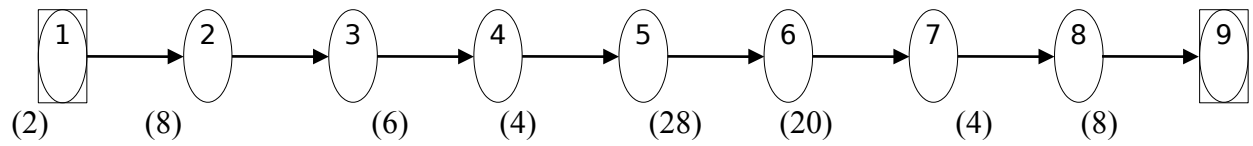
Olaylar

1.2
2.3
3.4
4.5
5.6
6.7
7.8
8-9

İşlemler

Planlama
Kuramsal bilginin toplanması
Araştırma boyutlarının tanımlanması
Veri toplama stratejilerinin geliştirilmesi
Verilerin toplanması
Verilerin analizi ve yorumlanması
Uygulamaya ilişkin sonuçların yapılandırılması
Raporun hazırlanması

Şekil 1. Araştırma Pert Serimi

Tablo 1. Çalışma Takvimi

FAALİYETLER	AYLAR														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Planlama	X	X													
Kuramsal bilginin toplanması	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Araştırma boyutlarının tanımlanması								X	X						
Veri toplama stratejilerinin geliştirilmesi										X	X				
Verilerin toplanması												X	X	X	X
Verilerin analizi ve yorumlanması															
Uygulamaya ilişkin sonuçların yapılandırılması															

Tarih:23.11.2021

ARAŞTIRMACI VE DANIŞMAN İLETİŞİM BİLGİLERİ

ÇALIŞMANIN ADI:		
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINDA ULUSLARARASILAŞMA VE KÜRESEL ANLAYIŞ		
ÇALIŞMANIN TÜRÜ	Proje: ☐	Tez: ☒
Diğer:		
ÇALIŞMADAN SORUMLU YÜRÜTÜCÜ/TEZ DANIŞMANI (ADI-SOYADI):		
Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU		
Adres	Telefon (İş/ Cep)	e-Posta
Anadolu Üniversitesi Yunus Emre Kampüsü Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Tepebaşı Eskişehir	542 644 53 34	esagaogl@anadolu.edu.tr
ÇALIŞMADAN SORUMLU 2. DANIŞMAN/TEZ YAZARI (ADI-SOYADI):		
Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN		
Adres	Telefon (İş/ Cep)	e-Posta
Anadolu Üniversitesi İki Eylül Kampüsü YDYO Ofis D318 Tepebaşı Eskişehir	533 239 07 16	nasiyli@anadolu.edu.tr
DİĞER GÖREVLİLER (Proje vb.):		

Tez Danışmanı
(Adı-soyadı, imza)

Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU

Tez Yazarı
(Adı-soyadı, imza)

Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN

VERİ TOPLANMASI DÜŞÜNÜLEN YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI

Kurum

-
1. Eskişehir Teknik Üniversitesi

 2. Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi

 3. Akdeniz Üniversitesi

 4. Ankara Üniversitesi

 5. Çukurova Üniversitesi

 6. Dokuz Eylül Üniversitesi

 7. Ege Üniversitesi

 8. Gazi Üniversitesi

 9. İstanbul Medipol Üniversitesi

 10. İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü

 11. Marmara Üniversitesi

 12. Tobb Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Tokat

 13. Gaziosmanpaşa Üniversitesi

 14. Yeditepe Üniversitesi

 15. Yıldız Teknik Üniversitesi

**YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ ULUSLARARASILAŞMASI VE
KÜRESEL ANLAYIŞ**

Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN

**DOKTORA TEZ ÖNERİSİ
Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı
Danışman: Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU**

**Eskişehir
Anadolu Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Mayıs 2019**

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	5
1.3. Araştırmanın Önemi	5
1.4. Sınırlılıklar	6
2. ALANYAZIN	6
2.1. Yükseköğretimde Uluslararasılaşma	6
2.1.1. Yükseköğretimde Uluslararasılaşma Yaklaşımları.....	7
2.1.2. Yükseköğretimde Uluslararasılaşmanın Gerekçeleri.....	8
2.1.3. Yükseköğretimde Uluslararasılaşmanın Stratejileri	8
2.2. Türkiye’de Yükseköğretimin Uluslararasılaşması	9
2.3. Küresel Anlayış	11
2.3.1. Küresel Anlayış Yaklaşımları	12
2.3.2. Bireysel ve Kurumsal Küresel Anlayış	13
2.3.3. Küresel Anlayış ve Benzer Kavramlar	14
2.3.4. Küresel Anlayış Ölçeği	17
3. YÖNTEM	18
3.1. Araştırmanın Modeli	19
3.2. Evren/Örneklem	19
3.3. Veri Toplama Aracı	20
3.3.1. Uluslararasılaşma Boyutunun Derecelendirilmesi Ölçeği	20
3.3.2. Yükseköğretim Kurumları için Küresel Anlayış Ölçeği.....	22
3.3.3. Kişisel bilgi formu	23
3.4. Veri Toplama Süreci	23
3.5. Süre ve Olanaklar	23
3.6. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması	24
KAYNAKÇA	25
EKLER	38

TABLolar/ŞEKİLLER DİZİNİ

Tablo 1: Kurumsal Düzeyde Program ve Örgüt Stratejileri (Knight, 2004)	8
Tablo 2: Kültürlerarası Yeterlik Araçlarının İçeriği (Leung ve arkadaşları, 2014)	14
Tablo 3: Dünya Yükseköğretim Derecelendirme Kuruluşları.....	21
Tablo 4: Dünya Üniversite Sıralamaları-Türkiye (THE, 2019).....	22
Şekil 1. Araştırma Pert Serimi.....	24

1. GİRİŞ

1.1.Problem Durumu

Neo-liberal politikaların 1980'lerden itibaren dünya ekonomisine hâkim olmaya başlaması ile birlikte tüm ülkelerde, küreselleşmenin etkisi her alanda görülmeye başlanmıştır. Ülkelerin ekonomi politikalarındaki değişiklikler kültürel bağlamda köklü değişiklikleri gerektirirken, kültürel değişikliklerin toplumlarda yaratılabilmesi için eğitim her zaman olduğu gibi en önemli rolü üstlenmiştir. Küresel çapta hayatta kalabilmek için, küreselleşmenin dayattığı rekabetçilik ve sürdürülebilirlik kavramlarının hayata geçirilebilmesi için başlatılan süreçler yükseköğretim kurumlarının politikalarına da yansımış, ulusal düzeyde etkili olan yükseköğretim kurumları, uluslararası platformda da yer alabilmek için eğitim programlarında, örgütsel yapılar ve zihinsel paradigmalarda köklü değişiklikleri gerçekleştirmek durumunda kalmışlardır.

Uluslararasılaşma, günümüzde yükseköğretim kurumlarının başarı sıralamalarını yapan kuruluşlar tarafından öncelikli olarak kullanılan kriterlerdendir (Delgado-Márquez, ve diğerleri, 2011). Yükseköğretim kurumlarının, küreselleşen dünyada rekabet ortamında varlıklarını sürdürebilmeleri için; süreçlerin etkili bir şekilde yürütülmesi, uluslararası değerlerin edinilmesi, yeterliklerin kazandırılması ve uluslararası faaliyetlerin düzenlenmesi gibi uluslararasılaşma özelliklerini yerine getirebilmeleri gerekmektedir.

Bu bağlamda, sıkça karıştırılan küreselleşme ve uluslararasılaşma kavramlarının alanyazında birbirlerinden tamamen farklı kavramlar olduğu vurgulanmaktadır. Knight (1996) küreselleşmeyi, teknoloji, ekonomi, bilgi, insan, değer ve fikirlerin sınırların ötesine akması ve her ülkeyi tarihi, gelenekleri, kültürü ve önceliklerine göre farklı şekillerde etkilemesi olarak tanımlamaktadır. Uluslararasılaşma, küreselleşmenin etkisiyle belirlenen politika ve programların üniversiteler ve hükümetler tarafından uygulamaya alınmasıdır. Yükseköğretim bağlamında, yükseköğretimin uluslararasılaşması “kurumların öğretme, araştırma ve hizmet işlevlerinin uluslararası/kültürlerarası açıdan entegre edilmesi süreci” olarak tanımlanmaktadır (Knight, 1993). Diğer bir deyişle, kurumların uluslararasılaşma sürecine girmelerinin küreselleşmenin sonucu olduğu çıkarımı yapılabilir. Bu bağlamda, uluslararası kuruluşların, yükseköğretim sistemlerinin ve üniversitelerin küreselleşmenin gereklerine

yanıt verebilir olmak ve etkilerini dengeleyebilmek adına geliştirdikleri politikalar ve stratejiler ise “yükseköğretimde uluslararasılaşma” kavramı çerçevesinde gelişmektedir (Wende, 2001; Teichler, 2004; Altbach vd., 2009).

Yayımlanan uluslararası raporlarda, uluslararası öğrenci ve akademisyen hareketliliği ile ilgili sayısal veriler oldukça dikkat çekicidir. Birçok ülke, uluslararası hareketliliğe katılan öğrenci ve akademisyen sayılarını arttırmak için uygun politika ve stratejiler geliştirmektedir. Sayıların arttırılmasına yönelik bu çabaların yadsınmaması önemlidir, diğer taraftan, giderek artan talebin karşılanabilmesi ve sürecin etkili bir şekilde yürütülebilmesi için kurumsal ve insan kaynağına yönelik yeterli çalışmalarının da arttırılması, bu çalışmalarla elde edilecek bulguların strateji geliştirme sürecine katkıda bulunması sağlanmalıdır.

Türkiye’de birçok kurum ve kuruluş yükseköğrenimin uluslararasılaşması konusunda çalışmalar yapmaktadır. Başta Yükseköğretim Kurulu ve Üniversiteler olmak üzere, Milli Eğitim Bakanlığı Yükseköğretim ve Yurtdışı Eğitim Genel Müdürlüğü Yükseköğretim Daire Başkanlığı, Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Daire Başkanlığı (YTB), Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA), Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK), Yunus Emre Kültür Merkezleri, Dışişleri Bakanlığı Yurtdışı Tanıtım ve Kültür İşleri Daire Başkanlığı ve İçişleri Bakanlığı’na bağlı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, yükseköğretimin uluslararasılaşması konusunda farklı alanlarda sorumluluklar üstlenerek, kapsamlı raporlar hazırlamış, bu konuda birçok çalıştay ve konferans düzenlemiştir. Diğer yandan, Türkiye’de yükseköğretimin uluslararasılaşması konusunda yapılan bilimsel çalışmalar, sürecin önemi dikkate alındığında, yeterli sayıya ve çeşitliliğe ulaşamamıştır. Bu süreçte, insan kaynağının ele alındığı çalışmalar uluslararası öğrenciler üzerinde yoğunlaşmaktadır. Öğrenciler üzerine yoğunlaşan bu çalışmalar, sürece yönelik beklentiler, ihtiyaçlar ve ortaya çıkmış ve çıkabilecek olan problemlerin belirlenmesine ışık tutmaktadır. Diğer taraftan, özellikle yükseköğretimde uluslararasılaşmanın yeterli boyutu ile ilgili çalışmalar bulunmamaktadır.

Dünya yükseköğretim kurumları sıralamaları yapan kuruluşlar, uluslararasılaşma boyutunu puanlama göstergelerine almakla birlikte, bu sıralamaların kullandıkları metodoloji alanyazında tartışma konusudur. Yapılan sıralamalarda atanan puanların hesaplamalarının geçerlik ve güvenilirlik tartışması alanyazında sıklıkla değinilen konulardandır. Bunun yanı sıra, alan yazında araştırmacıların ya da eğitim kuruluşlarının

geliştirdikleri geçerlik ve güvenilirlik analizleri yapılmış değerlendirmeler, sınırlı sayıda yükseköğretim kurumunu değerlendirmek için kullanılmaktadır. Türkiye’de YÖK tarafından 2019 yılında açıklanan üniversitelere verilecek başarı karnesinin 5 ana kriterinden olan “uluslararasılaşma” bağlamında; üniversitedeki yabancı uyruklu doktoralı öğretim elemanı sayısı, üniversitedeki yabancı uyruklu öğrenci sayısı, uluslararası değişim programlarından faydalanan öğretim elemanı ve öğrenci sayısı ve öğretim elemanlarının aldığı uluslararası fonlara dayalı proje sayısı göstergelerini dikkate alarak, uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi sürecini başlatmış bulunmaktadır.

İnsan sermayesinin birçok boyutu, kurumların uluslararasılaşmasını ve özellikle uluslararası ortamlara girme hızını etkilemektedir (Nummela ve diğerleri, 2004). Uluslararasılaşma, tüm kurumsal düzeylerde ve kurum faaliyetlerinde (Sodervqvist ve Parsons, 2005) birçok paydaşın dahil olduğu bir süreçtir (Childress, 2009; Eckel ve Kezar, 2003; Ellingboe, 1998; Knight, 2006; Mestenhauser, 2002). ACE (2012) “kapsamlı bir uluslararasılaşmanın en önemli etkeni” olarak akademisyenleri işaret etmektedir (Hudzik ve Stohl, 2012). Akademisyenler, küresel çapta bilgiyi toplayan, küresel bağlamda mevcut eğilimleri inceleyen ve araştırma verilerini küresel çapta paylaşan bir pozisyondadırlar (Heyl, 2014). Hudzik ve Stohl (2012) akademisyen rolünün önemini şu şekilde belirtmektedir:

Akademisyenler, öğretim programını ve akademik kredileri kontrol eder, araştırma yapar (lisansüstü öğrencilerle birlikte) ve kadro tahsisleri ve yükselmeler için gerekli kriter ve standartların karşılanıp karşılanmadığına karar verirler. Kurumun yönetiminde en önemli etkenler arasındadırlar. Bir kurum, akademisyenlerinin çoğunluğunun aktif ve uyumlu katılımı olmadan uluslararasılaşamaz.

“Uluslararasılaşma sürecinde, eğitim yönetiminin karşı karşıya kaldığı üç önemli sorun tartışılmaktadır (Paige ve Mestenhauser, 1999). Bunlardan ilki; bilginin üretilmesi, yayılması ve evrensel sorunların çözümlerine ulaşımın engellenmesi ile eğitim alanındaki gelişimin etkilerinin daha iyi anlaşılması arasındaki dengesizliktir (Paige ve Mestenhauser, 1999). İkincisi; eğitim yöneticilerinin karşı karşıya kaldığı boyut ve baskıların, uluslararasılaşmaya karşı direnç göstermelerine sebep olmasıdır. Üçüncüsü ise; eğitim liderliği için gerekli olan, eğitim uygulamalarındaki küresel güçlerin etkilerinin anlaşılması, disiplinlerarası düşünme ve kültürel değişkenlerin öneminin kabul edilmesi olarak tanımlanan “uluslararası düşünce yapısı”dır (Paige ve Mestenhauser, 1999).

Akademisyenler, kapsamlı uluslararasılaşmanın “ana makinasıdır”; bu sebeple, küresel yeterlikte vatandaşlar yetiştirebilmek için “küresel kimlikler geliştirmeleri” gerekmektedir (Galinova, 2015). Bunun yanı sıra, Brustein (2007), uluslararası eğitimlik rolünü, kampüsün uluslararasılaşmasını savunmak, öğretim programlarının entegrasyonu dahil olmak üzere tüm görevlerden, fakültenin gelişiminden, gelirlerden ve öğrenci katılımı ve öğrenme çıktılarında sorumlu olmak olarak açıklamaktadır. Bu bağlamda, yükseköğretim kurumlarının uluslararasılaşma sürecinde etkin bir rol oynamaları için akademisyenlerin sahip oldukları küresel anlayış unsurlarının önemli olduğu söylenebilir.

Bunlara ek olarak, yükseköğretim kurumlarında, uluslararasılaşma sürecinin sorumluluğu öncelikli olan pozisyonlara yapılan akademisyen atamalarında, eğitim liderlerinin küreselleşme özelliklerine sahip olmasının sürecin etkililiğini artıracak çok açık iken, Mestenhauser (2006), uluslararası eğitim alanında bilgi sahibi olan uluslararası eğitimcilerin, kurumsal hiyerarşide daha alt pozisyonlarda görev yaptığını ve bunun da uluslararasılaşma planının önemini yitirmesine sebep olduğunu ifade etmektedir. Mestenhauser (2006), özellikle yükseköğretimin üst yönetiminde, etkili bir uluslararasılaşma süreci için gerekli olan özelliklerin yeteri kadar yer almadığını iddia eder ve deneyimli, küresel becerilere sahip eğitim liderlerinin, kurumların uluslararasılaşma sürecinde karşılaşacakları teori ve uygulama arasındaki uyumsuzluğu gidereceğini ifade eder. Benzer bir şekilde, Sullivan (2011) yükseköğretimin uluslararasılaşmasının, eğitim liderlerinin küreselleşmenin getirdiği zorluklarla başa çıkabilecek belli stratejilere ve yeterliklere sahip olmasına bağlı olduğunu ifade eder.

Uluslararası araştırmaların aksine, ulusal alanyazında Türkiye’de yükseköğretimin uluslararasılaşması ve bu süreçte yükseköğretim kurumlarında hizmet vermekte olan eğitim liderleri ile ilgili sınırlı sayıda araştırma bulunmaktadır. Var olan çalışmaların, uluslararasılaşma stratejilerine ya da süreçte karşılaşılan problemlere yönelik olduğu söylenebilir. Bu çalışmada, alanyazında yukarıda belirtilen eksikliğin giderilmesi amacıyla, uluslararasılaşma sürecinde önde gelen yükseköğretim kurumlarında çalışan akademisyenlerin sahip oldukları küresel anlayış unsurları araştırılmaktadır.

1.2.Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada, Türkiye’de farklı uluslararasılaşma düzeylerine sahip yükseköğretim kurumlarında görev yapan akademisyenlerin sahip oldukları küresel anlayış unsurlarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu temel amaca dayalı olarak araştırmada aşağıdaki sorulara yanıt aranacaktır:

1. Yükseköğretim kurumlarında çalışan akademisyenlerin sahip oldukları küresel anlayış unsurlarına ilişkin görüşleri nelerdir?
2. THE dünya üniversiteler listesinde yer alan on iki Türk yükseköğretim kurumunun uluslararasılaşma düzeyi nedir?
3. Farklı uluslararasılaşma düzeyine sahip yükseköğretim kurumlarında çalışan akademisyenlerin, sahip oldukları küresel anlayış unsurlarına ilişkin görüşleri arasında farklılık var mıdır?
4. Yükseköğretim kurumlarında çalışan akademisyenlerin sahip oldukları küresel anlayış unsurlarına ilişkin görüşleri yaş, yükseköğretimde çalışma süresi, mevcut kurumda çalışma süresi, yurt dışı eğitim/çalışma süresi ve yurt dışında bulunma sayılarına göre farklılık göstermekte midir?

1.3.Araştırmanın Önemi

Küreselleşme eğilimlerinin ve neoliberal uygulamaların eğitim alanına yansımaları ile birlikte uluslararası eğitim, öncelikli olarak gelişmiş ülkeler ve daha sonra gelişmekte olan ülkeleri etkisi altına almıştır. Türkiye’de de öncelikle akademik personelin bireysel çabaları ve girişimleri ile yürütülen bu süreç, son yıllarda kurumsal bir süreç olarak etkisini göstermeye başlamıştır.

Küreselleşmenin gerektirdiği karmaşık ihtiyaçları yükseköğretim kurumlarında karşılayabilmek, uluslararası öğrencilerin kurumu tercih etmelerinde en önemli unsur olan, uluslararası düzeyde önemli programların belirlenmesi ve açılmasının çok ötesinde eğitim liderliği özellikleri gerektirmektedir. Yükseköğretim kurumlarında hizmet veren eğitim liderlerinin, eğitim alanındaki gerekliliklerin yanı sıra, araştırma ve topluma hizmet alanlarında da hem yerel ihtiyaçları hem de uluslararası ihtiyaçları öngörecekle karşılayacak düzeyde özelliklere sahip olmaları beklenmektedir. Ayrıca, yükseköğretim kurumunun, eğitim-öğretim, araştırma ve hizmet alanlarında küreselleşmiş dünyada var

olabilmesi ya da varlığını sürdürebilmesi için gerekli stratejilerin öngörülmesi ve hayata geçirilmesi, stratejilerle paralel uygulamaların belirlenmesi ve bu uygulamaların gerçekleştirilebilmesi için gerekli olan değişimlerin yönetilmesi, yükseköğretimdeki eğitim liderlerinin küresel düşünme becerilerine sahip olmalarını gerektirmektedir.

Araştırmada elde edilen sonuçlar, yükseköğretim kurumlarına uluslararasılaşma sürecinde daha etkili olabilmek için sürecin en önemli aktörlerinin özellikleri bağlamında önemli bilgiler vereceği düşünülmektedir. Süreci etkili bir şekilde yürütecek olan akademik personelin özelliklerinin belirlenmesi, sürecin insan kaynağı yönünde gelişimine katkı sağlayacak boyutlardandır. Bu bağlamda, Türkiye’de bulunan yükseköğretim kurumlarına uluslararasılaşma sürecinde yol gösterici olması umulmaktadır.

Araştırmanın, hali hazırda var olan çalışmaların devamı olması niteliğiyle, eğitim yönetimi ve yönetim alanyazınında bulunan teorilere katkıda bulunması amaçlanmaktadır. Yönetim alanında, uluslararasılaşma ve küresel anlayış konuları üzerine birçok araştırma yapılmış olmasına rağmen, süreçlerin karmaşıklığı ve çeşitlilik daha fazla çalışmanın yapılmasını gerektirmektedir. Bu bağlamda, ilgili alanyazına ampirik verilerle katkıda bulunması ve gelecekte yapılacak araştırmalara da ihtiyaçların belirlenmesi bağlamında yol göstermesi hedeflenmektedir.

1.4.Sınırlılıklar

Araştırmanın veri kaynakları, 2019- 2020 öğretim yılında araştırma kapsamına alınan on iki yükseköğretim kurumundaki akademisyenlerin görüşleri ile sınırlıdır.

2. ALANYAZIN

2.1. Yükseköğretimde Uluslararasılaşma

Knight (1993) yükseköğretimin uluslararasılaşmasını “kurumların öğretme, araştırma ve hizmet işlevlerinin uluslararası/kültürlerarası açıdan entegre edilmesi süreci” olarak tanımlamaktadır. Van der Wende (1997) Knight’ın tanımına şu ifadenin eklenmesi gerektiğini savunmaktadır “İş piyasası, ekonomi ve toplumların küreselleşmesiyle ilişkili

olarak ortaya çıkan gerekliliklere ve zorluklara yükseköğretimin karşılık verebilmesini amaçlayan sistematik ve sürdürülebilir çabaların tümü”.

UNESCO'nun 2009'da yayınladığı Yükseköğretimde Uluslararasılaşma raporuna göre; İngilizcenin akademide baskın bir dil olması, yükseköğretimin Anglo-Saxon tarzda tasarlanması, bilgi işlem teknolojilerindeki gelişmenin daha hızlı bilimsel iletişime ve daha yakın akademik işbirliklerine olanak tanınması yükseköğretimin uluslararasılaşmasında oldukça etkili olmuştur (UNESCO, 2009).

Yükseköğretimin uluslararasılaşması alanyazında, yaklaşımlar, gerekçeler ve stratejiler başlıkları altında ele alınmaktadır.

2.1.1. Yükseköğretimde Uluslararasılaşma Yaklaşımları

Uluslararasılaşma Yaklaşımları, temel olarak dört farklı yaklaşımdan oluşmaktadır (De Wit, 2002; Qiang, 2003). Bunlar; Faaliyet yaklaşımı, yeterlik yaklaşımı, değerler yaklaşımı ve süreç yaklaşımıdır. *Faaliyet yaklaşımı*, müfredat, öğrenci/fakülte değişimi, teknik destek ve uluslararası öğrenci gibi faaliyetleri kapsamaktadır ve 1970lerde ve 1980'lerin başlarında Uluslararasılaşma terimi ile anlaşılan kavramı ifade etmektedir. Bu yaklaşımda uluslararasılaşma, özellikle belirli faaliyetler ve programlar açısından tanımlanmak istendiğinde sürecin en belirgin ve yaygın özelliklerindedir. *Yeterlik yaklaşımı*, üniversite personeli, akademisyenler ve öğrencilerin değer, tutum, bilgi ve becerilerindeki gelişimi vurgular. Bu yaklaşımın özünde, bilginin üretimi ve iletiminin, yükseköğretim insanlarının -uluslararası düzeyde daha bilgili ve kültürlerarası düzeyde becerili olmaları için- yeterliklerinin gelişmesine olan katkısı bulunmaktadır. Bu açıdan, bu yaklaşımda uluslararasılaşmış müfredat ve programlar bir amaç değil, akademisyenlerin, personelin ve öğrencilerin yeterliklerinin geliştirilmesinde bir araç olarak kullanılmalıdır. *Değerler yaklaşımı*, uluslararası/kültürlerarası bakış açıları ve girişimleri destekleyen ve bunlara değer veren bir iklim ve kültür yaratılmasını vurgular ve daha çok örgüt kültürü ve iklimi yaratmaya odaklanan örgütsel gelişim teorileri ile ilişkilidir. *Süreç yaklaşımı*, çok çeşitli faaliyetler, politikalar ve yöntemler aracılığı ile hizmetlerin, araştırmaların ve öğretimin uluslararasılaşması/kültürlerarasılaşması bağlamında bir bütünleşme ve entegrasyonu vurgular. Bu yaklaşımın temel odağı, uluslararasılaşmanın sürdürülebilirliğidir.

2.1.2. Yükseköğretimde Uluslararasılaşmanın Gerekçeleri

Yükseköğretimde uluslararasılaşmanın gerekçeleri birçok araştırmacı tarafından belirlenmeye çalışılmıştır. Bu çalışmalardan Aigner ve arkadaşları (1992), Scott (1992), Warner (1992), Davies (1992), Johnson ve Edelstein (1993), Knight ve De Wit (1995) ve Blumenthal (1996) sayılabilir. Bu çalışmalardan sonra 1997 yılında Knight uluslararasılaşmanın gerekçelerini, politik, ekonomik, bilimsel ve teknolojik olarak dört grup altında toplamıştır. Ülkenin güvenlik, barış, ideolojik etki ve istikrar açısından dünyadaki rolü ve pozisyonu politik gerekçeler; uluslararası öğrencilerin kuruma sağladığı net kazanç ya da uzun vadede insan kaynakları üzerindeki yarattıkları etki bağlamında ekonomik gerekçeler; eğitim ve araştırmada uluslararası standartların sağlanması, kalitenin yükseltilmesi gibi akademik gerekçeler; ülkenin kültürü ve dilinin rolü ve yerinin yanı sıra yabancı dillerin ve kültürlerin öneminin anlaşılması gibi kültürel ve sosyal gerekçeler ele alınmaktadır.

2.1.3. Yükseköğretimde Uluslararasılaşmanın Stratejileri

Knight ve De Wit (1995) de benzer bir şekilde uluslararasılaşma stratejilerini, program ve örgüt düzeyi olmak üzere iki ana başlık altında ele almıştır. Program ve örgüt düzeyindeki bu stratejiler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1: Kurumsal Düzeyde Program ve Örgüt Stratejileri (Knight, 2004)

Program stratejileri		Örgüt stratejileri	
<i>Akademik programlar</i>	Öğrenci değişim programları Yabancı dil eğitimi	<i>Yönetişim</i>	Üst yöneticilerce ifade edilen adanmışlık Akademik ve idari personelin etkin katılımı
	Uluslararasılaştırılmış müfredat		Uluslararasılaşma için eklenmiş gerekçe ve amaçlar
	Alan/bölge çalışmaları		Kurumsal misyon ifadelerinde, plan ve politika dokümanlarında uluslar arası boyutun tanınması
	Uluslararası öğrenciler Öğrenme/öğretme süreci Ortak/çift derece programlar Kültürler arası eğitim Öğretim elemanı/personel hareketliliği Ziyaretçi öğretim üyeleri ve dersler Akademik programlar ve diğer stratejiler arası bağ Yurtdışında çalışma/eğitim alma		
	Alan/bölge merkezleri	<i>Faaliyetler</i>	Kurumun bütününe ve bölümler düzeyinde entegre edilmiş planlama,

<i>Araştırma ve bilimsel işbirliği</i>	Ortak araştırma projeleri Uluslararası konferans ve seminerler Basılı makaleler ve bildiriler Uluslararası araştırma anlaşmaları Araştırma değişim projeleri		bütçeleme ve kalite değerlendirme sistemleri Uygun örgütsel yapılar Uluslararasılaşmanın merkezîyetçi ve adem-i merkezîyetçi yönetimi ve promosyonunda denge Yeterli finansal destek ve kaynak dağıtım sistemleri
<i>Dışsal ilişkiler (yurt içi)</i>	Sivil toplum örgütleri, kamu/özel sektör grupları ile toplum temelli ortaklıklar Topluma hizmet ve kültürler arası projeler	<i>Hizmetler</i>	Kurumun bütünü için hizmet birimlerine destek Akademik hizmet birimlerine katılım
<i>Dışsal ilişkiler (yurt dışı)</i>	Uluslararası kalkınma yardım projeleri Sınır ötesi eğitim hizmeti sunma (ticari/ticari olmayan) Uluslararası bağlantılar, ortaklıklar ve ağlar Kontrata dayalı eğitim ve araştırmalar ve hizmetler Mezmun yurtdışı programları		Gelen ve giden öğrenciler için öğrenci destek hizmetleri
<i>Müfredat dışı</i>	Öğrenci kulüpleri ve birlikleri Uluslararası ve kültürlerarası kampüs etkinlikleri Toplum temelli kültürel ve etnik gruplarla bağlantılar Akran destek grupları ve programları	<i>İnsan kaynakları</i>	Uluslararası uzmanlığı tanıyan işe alma ve seçme prosedürleri Akademik ve idari personeli güçlendirecek ödül ve promosyon politikaları Akademik ve idari personel için mesleki gelişim etkinlikleri Uluslararası görevler ve uzun süreli maaşlı akademik izinlere destek

2.2. Türkiye’de Yükseköğretimin Uluslararasılaşması

Türkiye’de yükseköğretimin tarihi Osmanlı İmparatorluğu dönemimde kurulan medreseler ile başlamaktadır. Cumhuriyetin ilk yıllarında gerçekleştirilen üniversite reformu ile 1933’te Darülfünun kapatılarak, İstanbul Üniversitesi kurulmuş, Alman bilim adamlarının da desteği ile yeni bir yapılanma süreci ortaya konmuştur. 1946 yılında gerçekleştirilen bir dizi reform ile de üniversiteler mali, bilimsel ve yönetsel özerkliğe sahip bir statü kazanmışlardır. 1981 yılında 2547 sayılı kanunun kabulü ile Yükseköğretim Kurulu kurulmuş ve üniversitelerin yönetimi bu kurula bırakılmıştır (Kılıç, 1999). Bu süreçte yükseköğretimde ilk uluslararası iş birliği Cumhuriyetin ilk yıllarında görülmektedir, 1950’li yıllarda Amerikan sistemlerinin etkisiyle bölge üniversiteleri modelinin etkileri ile uluslararası etkileşim devam etmiş, 1990 yılından sonra Türk Cumhuriyetleri’ne yönelik uygulamalar yürütülmüştür (Yılmaz, 2014). Türkiye’de çok kapsamlı uluslararasılaşma politikalarının geliştirilmeye başlaması ise

Bologna süreci ile başlamaktadır. 47 ülkenin katılımıyla şu an devam etmekte olan süreç, katılan devletlerin gönüllülük esasına dayanmakta ve üniversitelerde gerçekleştirilen bir reform süreci niteliğindedir. Avrupa üniversitelerinde uluslararasılaşma dönüşümünü başlatan ve öncelikli olarak “Avrupa Yükseköğretim Alanı” oluşturmayı hedefleyen Bologna süreci, üniversitelerde bir taraftan küresel rekabet ve işbirliğine dayalı süreçlerin etkili bir şekilde yürütülmesini, diğer taraftan standartlaşmayı sağlamayı hedeflemektedir.

Yükseköğretimde öğrenci ve akademisyen hareketliliği, uluslararasılaşma sürecinde önemli bir rol oynamaktadır. Bu bağlamda, 1991 yılında gerçekleştirilen Büyük Öğrenci Projesi (BOP) ile, Orta Asya ülkelerinden yaklaşık 32 bin öğrenci kademeli olarak Türkiye’ye gelmiş ve bu ortaya konan ilk geniş kapsamlı Türkiye’ye öğrenci çekme projesi olmuştur. Avrupa Birliği ile yükseköğretim bağlamında yapılan anlaşmalar doğrultusunda başlatılan; Socrates/Erasmus, Leonardo Da Vinci, 2007-2013 Hayatboyu öğrenme ve Gençlik Programları, Mevlâna veya İkili Anlaşmalar gibi değişim programları çerçevesinde Türkiye’ye gelen uluslararası öğrenciler mevcuttur. 23 Ağustos 2011 tarihinde ve 28034 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yönetmelik ile birlikte yürürlüğe giren Mevlâna programı; AB ülkeleri dışındaki bütün ülkelerdeki yükseköğretim kurumlarıyla ikili anlaşmalar esasına dayalı karşılıklı öğrenci değişimini teşvik eden bir programdır. Mevlâna Programı çok yeni bir program olmasına karşı geçtiğimiz 2 dönemde toplam 965 öğrenci gelmiş, 394 öğrenci gitmiştir. Aynı dönemde öğretim üyesi olarak Mevlâna programından yararlanan kişi sayısı ise 550 gelen, 1077 giden şeklindedir (ÜAK, 2016). Eğitimde kalitenin geliştirilmesini hedefleyen Socrates programının yükseköğretim ayağını oluşturan Erasmus programı 2004 yılında uygulanmaya başlanmış ve bu programla karşılıksız mali destek sağlayarak yükseköğretim kurumlarının birbirleri ile ortak projeler üretip hayata geçirmeleri; kısa süreli öğrenci ve personel değişimi yapabilmeleri amaçlanmıştır. 2004-2014 yılları arasında Erasmus Programı çerçevesinde 74.231 öğrenci gitmiş, 23.109 öğrenci gelmiştir (ÜAK, 2016). Üye ülkelerin mesleki eğitime yönelik politikalarını desteklemek ve geliştirmek için yürütülen Leonardo Da Vinci programından ise 2003-2006 yılları arasında yararlananların toplam sayısı 9848 olarak kayıt altına alınmıştır (UA, 2018).

Türkiye’de yükseköğretimin uluslararasılaşması sürecinde 2014 yılında YÖK tarafından yayınlanan ‘Büyüme, Kalite, Uluslararasılaşma: Türkiye Yükseköğretimi İçin Bir Yol Haritası’ başlıklı rapor, bu süreçte izlenecek politikaları açık bir şekilde ortaya

koymaktadır. Bu politikalar doğrultusunda, en önemli uluslararasılaşma göstergelerinden biri gelen-giden öğrenci ve akademisyen sayılarıdır. Türkiye’de 2000 yılından beri yükseköğretimde öğrenim gören yabancı öğrenci sayıları hızla artmaktadır. 2013 yılında 43.183 olan öğrenci sayısı 2016-2017 akademik yılında YÖK istatistiklerine göre 108.076’ya yükselmiştir. Yükseköğretimdeki uluslararası öğrencilerin eğitim aldıkları ülkelerdeki toplam üniversite öğrencileri içindeki payı dikkate alındığında, OECD ortalamasının %9 olduğu görülmektedir, Türkiye 2012 verilerine göre %1 oranı ile hem OECD ortalamasının hem de diğer pek çok ülkenin gerisinde kalmaktadır. Türkiye’nin, uluslararası öğrenci sayısının ulusal öğrencilere oranı sıralamasında %1’in altında bir oranla sonlarda yer alması, Türkiye üniversitelerinin mevcut uluslararasılaşma atacağına rağmen, henüz arzulanan düzeye gelinemediğini ve bu doğrultuda atılması gereken adımlar olduğunu gözler önüne sermektedir (Çetinsaya, 2014). Diğer taraftan, Türkiye, bazı nedenlerden dolayı yükseköğretimin uluslararasılaşmasında diğer ülkelerden ayrılan bir sürece sahiptir. İlk neden Türkiye’nin doğu ve batı arasındaki jeopolitik konumudur. Bu durum gelişmiş, sanayileşmiş ülkelere geçmek isteyen uluslararası öğrencilere çekici gelmektedir. İkinci neden, Türkiye’nin çok partili dönemden beri uygulamaya geçirdiği, YÖK’ün kurulmasıyla sağlamlaşan Anglo-Saxon yükseköğretim modeline sahip oluşudur. Bu durum, derece eşitliklerinin düzenlenmesini, AB’ye aday bir ülke olarak uyum sürecini ve dünya genelindeki yükseköğretim kurumlarıyla iş birlikleri ve protokollerin düzenlenmesini kolaylaştırmaktadır. Üçüncü neden, Türkiye’nin çevresindeki bölgelerle özellikle Balkanlar, Kuzey Afrika, Ortadoğu, Kafkasya ve Orta Asya ile arasında olan tarihi ve kültürel bağlardır. Bu durum uluslararası düzlemde bölgede Türkiye için önemli bir pozisyon sağlamaktadır. Dördüncü neden ise Türkiye’nin batı ekonomisiyle etkileşimine olanak veren makroekonomik kapasitesidir. Uluslararası öğrenciler, Türkiye gibi batı ile ekonomik, akademik, politik ve coğrafi olarak etkileşim halinde olan bir ülkeden mezun olduktan sonra hem Türkiye’de hem de batı ülkelerinde iş bulma şansına sahiptir (Kondakçı, 2010).

2.3. Küresel Anlayış

Küreselleşme, dünya ölçeğinde ekonomik, siyasal ve kültürel bütünleşme, fikirlerin, görüşlerin, pratiklerin, teknolojilerin küresel düzeyde kullanılması, sermaye dolaşımının evrenselleşmesi, ulus-devlet sınırlarını aşan yeni ilişki ve etkileşim

biçimlerinin ortaya çıkması, mekânların yakınlaşması, dünyanın küçülmesi, sınırsız rekabet, serbest dolaşım, pazarın dünya ölçeğinde büyümesi ve ulusal sınırların dışına çıkması, kısaca dünyanın tek pazar haline gelmesidir (Kaçmazoğlu, 2002, 49). Bunun yanı sıra, küreselleşme ile farklı bir yönde ivme kazanan bir kavram olan “rekabet edebilirlik”; ulusların ya da devletlerin rekabetinden kurumların rekabetine doğru bir değişim geçirerek yoğunlukla kendini hissettirmeye başlamıştır. Bu bağlamda, eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme ve topluma katkı olmak üzere üç temel alanda hizmet vermekte olan yükseköğretim kurumları, kurum düzeyinde rekabet ortamında yer almak durumunda kalmaktadır. Küreselleşme, ulusları olumlu veya olumsuz tüm sonuçlarıyla bireysel ve kurumsal düzeyde çok boyutlu olarak etkilemektedir. Bu etkinin nasıl olacağının önemli belirleyicileri olan liderlerin ulusal ve küresel sorumlulukları artmış ve ağırlaşmıştır (Erçetin, 2007).

Küresel anlayış, kültür ve pazar çeşitliliğine karşı farkındalığı ve bu çeşitliliğe açık olmayı, bu çeşitliliği sentezleme istek ve yeterliliği ile birleştirmektir (Gupta ve Govindarajan, 2002). Diğer bir deyişle, küresel anlayış, yöneticinin kültürel çeşitlilik farkındalığı, kültürel çeşitliliğe olan açıklığı ve bununla başa çıkabilme yeterliliğidir (Fletcher, 2000; Gupta ve Govindarajan, 2002; Kedia ve Mukherji, 1999). Levy ve diğerlerine (2007) göre küresel anlayış; hem küresel hem yerel stratejik gerçekliklere ve çok kültürlülüğe açık olmak ve eklemlenmek olarak tanımlanan çok karmaşık bilişsel bir yapı olmasının yanı sıra, bu çeşitliliğe karşın entegre olabilme ve aracılık yapabilme bilişsel yeteneğidir.

2.3.1. Küresel Anlayış Yaklaşımları

Küresel anlayış yaklaşımları Levy, Taylor ve Boyacıgiller (2007) nin çalışmalarında üç başlık altında toplanmaktadır. *Kültürel yaklaşım* adı altında ele alınan yaklaşımın temelinde 1969 yılında Perlmutter’ın yaptığı çalışma bulunmaktadır. Kültürel yaklaşım fikrinin temelinde, yönetici diğer kültürlerden gelen kişilerle ilgili algısını, bir dizi pozitif davranış ve kültürel farklılıklar arasında uzlaşma sağlamaya çalışarak şekillendirebilmelidir (Dekker, 2011). Evans ve arkadaşlarının 2002’de yaptıkları çalışmada psikolojik yaklaşım olarak da adlandırılan kültürel yaklaşım; ilk olarak, yabancı kültürlerin yaklaşımları ve farklı kültürlere sahip olmaktan kaynaklanan davranışlara ve değerlere sahip olan insanları anlayabilme bilgisidir; ikinci olarak, farklı

kültürel çevrelerde çalışıldığının farkında olmak ve tek bir kültürel bakış açısından çok daha geniş bir bakış açısına sahip olabilmek için diğer kültürlerden insanlara açık olmaktır; üçüncü olarak, kültürel çeşitliliği kabul etmek ve kültürel çeşitlilik içinde çalışabilmektir (Dekker, 2011).

Stratejik yaklaşım, yerel talepleri karşılamaya ve küresel entegrasyonu sağlamaya çalışırken ortaya çıkabilecek çatışmaları dengeleyebilecek düşünce yapısına sahip olmaktır (Levy, Taylor ve Boyacıgiller, 2007).

Çok boyutlu yaklaşım, Rhinesmith (1992)'in görüşlerinin temelinde Levy, Taylor ve Boyacıgiller (2007)'in çalışmasında yer aldığı şekli ile, kültürel ve stratejik yaklaşımları içermektedir.

2.3.2. Bireysel ve Kurumsal Küresel Anlayış

Levy, Taylor ve Boyacıgiller (2007) alanyazındaki bireysel küresel anlayış çalışmalarının, kişisel seçimler ve uygulamalara vurgu yaparken, kurumsal küresel anlayış çalışmalarının kurumların kurumsal duruşlarına ve uygulamaların ve stratejilerin bu duruşu nasıl yansıttıklarına dikkat çekmekte olduğunu ifade etmektedirler.

Bireysel küresel anlayış, farklı pazarları ve kültürleri kabullenme, karmaşıklığına rağmen fırsatların ortaya çıkması ile sonuçlanacak ortak örüntüleri görebilme kabiliyetidir (Rogers ve Blonski, 2010). Çok boyutlu yaklaşım açısından, bireysel küresel anlayış, küresel eğilim (bilişsel olarak), küresel bilgi ve küresel uyumlanmayı (davranışsal olarak) ifade etmektedir (Felicio, Caldeirinha, Rodriques ve Kyvik, 2013).

Kurumsal küresel anlayış, tüm bireylerin anlayışlarının birleşimi olmanın yanı sıra, kurumdaki güç dağılımına bağlı olarak bireysel anlayışların etkileşimini yansıtmaktadır (Felicio, Caldeirinha ve Ribeiro-Navarrete, 2015). Kurumsal küresel anlayışa sahip olabilmek için kurumun yöneticilerinin hem küresel hem yerel bir düşünce yapısı ortaya koyması gerekir ki, bunun da üç önemli bileşeni bulunmaktadır. Bu bileşenler; küresel düşünmek, yerel düşünmek ve aynı anda hem yerel hem de küresel düşünmek (Begly ve Boyd, 2003).

2.3.3. Küresel Anlayış ve Benzer Kavramlar

Küresel anlayış (Global Mindset) kavramına benzer bir kavram olarak alanyazında ele alınan diğer iki kavram kültürlerarası yeterlilikler (Cross-cultural Competencies) ve kültürel zekadır (Cultural Intelligence). Bu iki kavram üzerine, yükseköğretim kurumlarında, öğrenciler ve akademisyenler ile yapılan birçok çalışma alanyazında yer almaktadır. Anderson ve Bergdolt (2017)'un çalışmalarında kullandıkları tanıma göre, kültürel zeka; karmaşık kültürlerarası çevrelerde, bilgi ya da biliş, motivasyon ve davranış düzeylerinde başarılı olabilme kabiliyetidir. Benzer bir şekilde, kültürlerarası yeterlilikler, Johnson ve arkadaşları (2006) tarafından ele alındığı şekliyle, farklı kültürlerden insanlarla başarılı bir şekilde çalışabilmek için gerekli bir dizi bilgi, beceri ve kişisel özelliklerden kaynaklanan bireysel etkililiktir. Anderson ve Bergdolt (2017), küresel anlayış kavramını, yüksek kültürel karmaşıklık ve iş karmaşıklığı içeren çevrelerde etkili bir şekilde görev yapabilmeye becerisi olarak tanımlamaktadırlar. Bu bağlamda, Anderson ve Bergdolt, küresel anlayışı, kültürel zekanın çok ötesinde, çalışanların ve yöneticilerin küresel bir ortam için gerekli stratejik uygulamaları başarılı bir şekilde tanımlayabilmeleri olarak ifade etmektedir. Leung ve arkadaşları (2014)'nın çalışmasında ele alındığı şekli ile, küresel anlayış, kültürlerarası yeterliliklerin şemsiye kavram olarak kullanıldığı kabiliyetleri ifade etmektedir.

Tablo 2: Kültürlerarası Yeterlik Araçlarının İçeriği (Leung ve arkadaşları, 2014)

Kültürlerarası Yeterlik Ölçeği	İçerik		
	Kültürlerarası Özellikler	Kültürlerarası Tutum ve Dünya Görüşü	Kültürlerarası Yeterlilikler
Küresel Yeterlik Ölçeği	X	X	X
Küresel Anlayış Ölçeği	X	X	X
Çok-kültürlü Kişilik Anketi	X	-	-
Kültürlerarası Gelişme Ölçeği	-	X	-
Kültürel Zekâ Ölçeği	-	-	X

Küresel anlayış kavramının yanısıra, alanyazında başka bir kavram altında benzer unsurlarla ele alınan bir diğer kavram, küresel liderliktir. Küresel liderlik kavramı altında yapılan çalışmalar, eğitim kurumlarında çalışan akademisyenler ya da yöneticiler ile yürütülmüş ve küresel eğitim liderlerinin sahip olması gereken özellikler üzerinde durulmuştur. Tablo 2'de Küresel Yeterlik Ölçeği olarak ele alınan içerikler yer almaktadır. Diğer taraftan, küresel liderliğin tam ve ortak bir tanımı bu çalışmalarda yer

almamaktadır. Aynı zamanda alanyazına göreceli olarak yeni girmiş olması, kapsamlı çalışmaların yapılması ihtiyacını doğurmaktadır (Leung, 2014).

İşletme alanının yanı sıra, küresel anlayışa yönelik son zamanlarda eğitim alanında yapılan çalışmaların sayılarında da artış gözlemlenmektedir. Son zamanlarda ortaya çıkan bir diğer kavram “Glokalleşme”, yerel özelliklerin korunarak küreselleşme sürecini ifade etmektedir. Brooks ve Normore (2010) alanyazın taramasıyla yaptıkları çalışmada, eğitim liderlerinin 21. yy da sahip olmaları gereken glokalleşme okuryazarlığını dokuz ana başlıkta ele almaktadırlar; politika okuryazarlığı (political literacy), ekonomi okuryazarlığı (economic literacy), kültür okuryazarlığı (cultural literacy), etik okuryazarlığı (moral literacy), pedagoji okuryazarlığı (pedagogical literacy), bilgi okuryazarlığı (information literacy), örgüt okuryazarlığı (organizational literacy), maneviyat ve din okuryazarlığı (spiritual and religious literacy) ve güncellik okuryazarlığı (temporal literacy). Cassel ve Lo (1997)’de Denver ve Hands (1990)’dan aktardıkları şekliyle politika okuryazarlığı; insanların vatandaşlık rollerini etkili bir şekilde yerine getirebilmelerini sağlayan politik konuları ve süreçleri anlama ve bilme olarak tanımlanmaktadır. Sistem anlayışına göre, çevresi ile yoğun bir etkileşimde bulunan eğitim kurumları açık sistemler olarak, çevrelerini dengeleme, yönlendirme, kontrol etme, manipüle etme, yönetme ve bu çevrede ayakta kalma çabası içindedirler (Lindle ve Mawhinney, 2003). Bundan dolayı birçok araştırmacı, eğitim liderlerinin politika okuryazarlığı olarak adlandırılabilir temel bilgiye sahip olmalarını, etkili bir politika anlayışını geliştirmelerini önermektedirler (Brooks ve Normore, 2010). Ekonomi okuryazarlığı açısından bakıldığında; birçok eğitim lideri, ekonomiyi okul bütçesini dengelemek olarak kabul etse de, eğitim liderlerinin daha geniş yerel ve küresel eğilimleri içine alan bir ekonomik gerçeklik anlayışına sahip olmaları gerekir (Brooks ve Normore, 2010). Spring (1998)’e göre, okullar öğrencilerini, küresel ekonomiye girip orada varabilecek şekilde hazırlamayı ve eğitmeyi hedeflemelilerdir. Eğitim liderlerinin sahip olmaları gereken bir diğer önemli okuryazarlık kültür okuryazarlığıdır. Eğitim liderlerinin, birden fazla kültürde aynı anda yaşayan bunun yanı sıra kendine has kültürünün de bir parçası olmaya devam eden, glokalleşmiş dünyada yaşayan insanların eğitim üzerinde oldukça yoğun bir etkisi olduğunu anlamaları önemlidir (Spring, 2008). Etik okuryazarlığı, eğitim liderlerinin etik okuryazarlığı olan bir dünya, ulus ve okul topluluğunun yararı için riskli, dönüşümsel ve etik olarak sağduyulu kararlar alabilmesi, izleyenleri arasında dostluk, güven ve uyum inşa eden eşitlik, sosyal adalet ve sosyal

olayları yorumlayabilmesi ve analiz edebilmesini ifade eder (Brooks ve Normore, 2010). Pedagoji okuryazarlığı; pedagojik alan bilgisi, öğrenme ve öğretme ve ölçme ve değerlendirme öğreniminin ortaya konduğu dönüşümlü bir kavramdır (reflexive concept) ve pedagojik düşünmenin gelişmesi için gerekli bir ögedir (Ludwig & Herschell, 1998). Alanyazında değişen yaklaşımları takip edebilme ve toplumun ihtiyaçlarını değerlendirerek bu yaklaşımlardan en uygun olanları ile cevap verebilme yeterliliğine sahip olmaları eğitim liderleri için oldukça önemlidir. Bilgi okuryazarlığı; eğitim liderlerinin bilgi sağlama araçlarını neden, ne zaman ve nasıl kullanacaklarını bilmeleri ve sağladıkları bilgiler hakkında eleştirel düşünceleri gerekmektedir. Bu şekilde davranmaları onlara, bilgi kaynaklarının kullanıcısı olarak yorum yapmalarını ve bilinçli yargılarda bulunmaları sağlamanın yanı sıra, başlı başına bir bilgi üreticisi haline gelmelerini ve dolayısıyla toplumda daha güçlü bir yer edinmelerini sağlayacaktır. Örgüt okuryazarlığı; Brooks ve Normore (2010)'a göre, eğitim liderleri, organizasyon teorilerini, sosyalleşme modellerini ve liderlik uygulamalarının örgütsel dinamikleri nasıl etkilediğini anlamaları gerekmektedir. Maneviyat ve din okuryazarlığı; bu bağlamda eğitimsel liderler, dinsel öğelerin yanı sıra, dinden bağımsız olarak ve hatta dini bir zümrenin yokluğunda dahi insanların manevi tecrübelerinin olabileceği fikrine duyarlı olmalıdırlar (Brooks ve Normore, 2010). Güncellik okuryazarlığı; en temel anlamda, kurumların ve insanların geçmişini, şu anını ve geleceğini anlayabilmek ve okuyabilmektir. Bu bağlamda, örgüt ve örgüt topluluğunun geçmişini bilmek, eğitim liderlerini hataların tekrarından koruyacağı gibi, ne tür değişikliklerin işe yarayacağını hangi değişikliklerin başarısız olacağını da anlamasına yardımcı olur (Brooks ve Normore, 2010). Geleceğin anlaşılması ise stratejik planlama noktasında, eğitim liderlerine ışık tutacaktır (Kaufman ve Herman, 1991).

Saltsman'ın (2014) UNESCO'da görev yapan ulusal delegeler ile yürüttüğü, eğitimde küresel liderlik yeterliklerini ortaya koyduğu çalışmasında, eğitim liderlerinin sahip olması gereken 70 tane küresel liderlik yeterliliği belirlemektedir. Saltsman, çalışmasında farklı ülkelerden gelen eğitim delegelerinin, eğitimde küresel liderlik yeterliklerinde ortak görüşlerine ulaşmayı ve küresel boyutta yeterlik göstergeleri elde etmeye çalışmıştır. Bunlar; kişisel tarz, kişisel enerji, iyimserlik, olgunluk, sabır, kendine güven, cesaret, stresle baş edebilme, dayanıklılık, kalite, motivasyon, merak, yaratıcı düşünme, hoşgörü, esneklik, açık fikirlilik, farkındalık, hakimiyet, doğruluk, kararlılık, bilgi, öğrenmeye ve profesyonel gelişime bağlılık, örgütsel sistem anlayışı, problem

çözme, değişim ajanlığı, çatışma yönetimi, operasyonel yönetim, kültürlerarası yönetim, empati, saygı, sosyal farkındalık, kültürel farkındalık, küresel düşünme, ilişkileri yönetme, takımları yönetme, personel yönetimi, işbirliği, iş güvenliğine bağlılık, eğitime bağlılık, eğitim sistemlerini anlamak, vizyon, stratejik düşünme, liderlik, ikna etme, dinleme becerileri, iletişim becerileri, kültürler arası iletişim, dil becerileri, zamanlama, iş ahlakı, adalet, kavramsal düşünme, bilgelik, adanmışlık, disiplinler arası yaklaşımları anlama, girişkenlik, değerler sistemi, profesyonellik, samimi-dürüst-güvenilir, örnek liderlik, sonuç odaklılık, yerel içerik bilgisi, sosyal adaptasyon, zaman yönetimi, proaktif, astların proaktifliğini takdir, astları ile profesyonel tartışmalara girme, içerik bilgisi, bütüncül bir refah anlayışı.

Robertson'ın (2005) Amerikan üniversite rektörleri ile yürüttüğü çalışmasında ise, rektörlerin küreselleşme sürecinde sahip olması gereken özellikler yedi kategoride toplanmıştır. Bunlar; küresel düşünme, küresel kültür ve vizyon, küresel insan kaynakları, küresel stratejiler, küresel operasyonlar, küresel yapı ve küresel öğrenmedir.

Paige (2015), uluslararası birim amirlerinin kampüsteki uluslararasılaşma süreçlerini etkili bir şekilde yürütebilmeleri için gerekli liderlik özelliklerini ortaya koyduğu çalışmasında, yedi özellik belirlemiştir. Bunlar; iş birliği, güven, hırs, zorlukların üstesinden gelmek, destek, saygı ve bilgidir.

2.3.4. Küresel Anlayış Ölçeği

Alanyazında, özellikle işletme alanında kullanılmak üzere geliştirilen küresel anlayış ölçekleri yer almaktadır. Bu ölçekler, bireysel, grup ve kurumsal düzeyde olmak üzere üç düzeyde küresel anlayış değerlendirmesi yapmaktadırlar.

Bireysel düzeyde değerlendirme çalışmalarına; 1998 yılında Murtha ve arkadaşlarının gerçekleştirdiği, Harveston ve arkadaşlarının 2000 yılında yayınladıkları, Govindarajan ve Gupta'nın 2001 ve 2002 yıllarında ortaya koydukları ve Arora ve arkadaşlarının 2004 yılında yaptıkları çalışmalar örnek olarak gösterilebilir. Bireysel düzeyde küresel anlayış değerlendirmesi yapan çalışmalardan alan yazındaki en yeni çalışmalar, Dekker (2011) ve Javidan ve arkadaşları (2011) tarafından yapılan çalışmalardır. 2011 yılında Dekker tarafından küreselleşme ve davranış teorilerine dayandırılarak, uluslararası şirketlerin yöneticileri için geliştirilen ölçek; üç farklı anlayış türünü; küresel anlayış, yerel anlayış ve evrensel anlayış, dört boyutta ele almaktadır, iş,

kurum, kültür ve zaman. Anlayış türleri, çalışmada şu şekilde tanımlanmaktadır; *Küresel anlayış*; hem yerel hem küresel gelişmelerden oluşan bir dünya görüşü, *Yerel anlayış*; yaşanan ülke ve yerel kuruluşlar ile ilgili meseleleri önemseyen dünya görüşü, *Evrensel anlayış*; evrensel birlik ve dünya çapında hizmet veren kurumları ön plana çıkaran dünya görüşünü ifade etmektedir. Orijinal ölçek, iş çevresi, kültür, kurum ve zaman olarak dört alt boyuta sahip olmasına rağmen, tek bir anlayış türünü kapsayan zaman alt boyutunun bu araştırmada kullanılmaması planlanmaktadır. 2011 yılında Javidan ve arkadaşları tarafından geliştirilen küresel anlayış ölçeği, psikometrik değerlendirme aracı olarak, küresel liderlik pozisyonlarındaki performansı öngörmek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek, psikolojik sermaye, sosyal sermaye ve entelektüel sermaye olmak üzere üç alt boyutta hazırlanmıştır. Ölçek, bireysel değerlendirme ve 360 derece değerlendirme için kullanılabilir. *Psikolojik sermaye* boyutunda, kültür çeşitliliğine saygı, kültür çeşitliliğine açıklık, diğer kültürleri keşfetme ve öğrenme tutkusu ve dayanıklılık, meraklılık, kendine güven ve maceracılık gibi pozitif kişilik özellikleri ele alınmaktadır. *Sosyal sermaye* olarak, uluslararası bağlantılar, yeni ilişkiler geliştirmek için gerekli olan kişilerarası yeterlikler ve çalışanların küresel çapta dolaşa bilirliliğini sağlayacak liderlik özellikleri bulunmaktadır. *Entelektüel sermayeyi*, küresel endüstri bilgisi, ağları ve kurumları anlamak, karmaşık küresel konuları anlamak ve kültürel kavrayış yeteneğine sahip olmak oluşturmaktadır.

Grup düzeyinde geliştirilen ölçekler, Levy (2005)'nin üst yönetim ile gerçekleştirdiği içerik analizi kullanarak yaptığı ve Bouquet (2005)'in yine üst yönetim davranışları üzerine gerçekleştirdiği çalışmalarıdır.

Kurumsal düzeyde küresel anlayış değerlendirmesi ile ilgili çalışmalar, bireysel anlayış çalışmalarına kıyasla daha az sayıdadır. Kobrin'in 1994, Beechler ve arkadaşlarının 2004 yıllarında jeosentrizm temelli, algı üzerine yapılan çalışmaları, Begley ve Boyd (2003)'un küresel anlayış üzerine yaptıkları yarı yapılandırılmış görüşmeler ile yürüttükleri çalışmaları, Jeannet (2000)'in küresel anlayış üzerine algı ve nitel kurumsal verilerle yaptığı çalışma, Gupta ve Govindarajan (2001, 2002)'in küresel anlayış ile ilgili algı çalışmaları bu çalışmalar arasında sayılabilir.

3. YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmada izlenen bilimsel yaklaşım tüm detaylarıyla verilecektir. Araştırmanın modeli, evren ve örneklem, veri toplama araçları, verilerin toplanması, verilerin çözümlenmesi ve yorumlanmasına ilişkin bilgiler ayrıntılı olarak açıklanarak, araştırmada kullanılan yöntem ortaya konmaya çalışılacaktır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma, akademisyenlerin sahip oldukları küresel anlayış unsurlarına ilişkin görüşlerini, yükseköğretim kurumlarının uluslararasılaşması bağlamında ortaya koymayı amaçlamaktadır. Araştırma, iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını veya derecesini belirlemeyi amaçlayan, ilişkisel tarama modelindedir. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu, var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır (Karasar, 2005). Tarama çalışmaları, bir evren içinden seçilen örneklem üzerinde yapılan çalışmalarla evrenin genelindeki eğilim, algı ve tutumların nicel ya da sayısal olarak betimlenmesini, bunun sonucunda birtakım çıkarımlar yapmayı sağlamaktadır (Creswell, 2014). Bu amaçla, öncelikle “Küresel Anlayış” ölçeğinin uygulanması ve akademisyenlerin sahip oldukları küresel düşünme unsurlarının ortaya konması planlanmaktadır. Araştırmanın, 3. Alt problemini cevaplamak amacıyla, nicel ilişkisel tarama modellerinden, “Nedensel-Karşılaştırma Yöntemi” kullanılacaktır. Nedensel-karşılaştırma araştırmaları, “insan grupları arasındaki farklılıkların nedenlerini ve sonuçlarını koşullar ve katılımcılar üzerinde herhangi bir müdahale olmaksızın belirlemeyi amaçlayan çalışmalardır” (Büyüköztürk ve arkadaşları, 2009). Bu amaçla, “Uluslararasılaşma Boyutunun Derecelendirilmesi” ölçeğinin uygulanması, “Yükseköğretim Kurumları için Küresel Anlayış Ölçeği” nin uygulanması ve kurumların uluslararasılaşma düzeylerine ilişkin küresel anlayış unsurları arasındaki farklılıklar ve benzerliklerin ortaya koyulabilmesi için gerekli analizlerin yapılması öngörülmektedir. Bu bağlamda, araştırmada nicel yöntem kullanılacaktır.

3.2. Evren/Örneklem

Araştırmanın evrenini, 2019-2020 yıllarında, 12 yükseköğretim kurumunda görev yapan ve uluslararasılaşma sürecinde tavsiye ve karar verici rolde olan akademisyenler oluşturmaktadır.

3.3. Veri Toplama Aracı

Bu araştırmada, araştırmacı tarafından geliştirilen “Yükseköğretim Kurumları için Küresel Anlayış Ölçeği” ve Horn, Hendel ve Fry tarafından geliştirilen “Uluslararasılaşma Boyutunun Derecelendirilmesi” ölçeğinin Türkiye için uyarlanmış versiyonunun kullanılması amaçlanmaktadır. Araştırma kapsamında kullanılan ölçme araçlarına ait kapsamlı bilgiler aşağıda sunulmuştur.

3.3.1. Uluslararasılaşma Boyutunun Derecelendirilmesi Ölçeği

Bu araştırmada, araştırmanın amacına uygun olarak seçilmiş olan Uluslararasılaşma boyutunun Derecelendirilmesi ölçeğinin Türkiye kurumlarına uygun hale getirilebilmesi için uyarlama çalışması yapılması planlanmaktadır. Uluslararasılaşma sürecinde uzman iki akademisyen ile maddeler gözden geçirilecek, Türkiye üniversitelerine uygun olmayan maddeler çıkarılacak ve Türkiye üniversitelerinde uygulamada olan farklılıklar gösterge olarak eklenecektir. Maddelerin oluşturulmasından sonra, Yükseköğretimde uluslararasılaşma alanında uzman sekiz akademisyen tarafından maddelerin ağırlıklarının belirlenmesi planlanmaktadır. Uzmanlardan, tüm göstergeleri 100 puana tamamlayacak şekilde, maddelere puan atamaları istenecek daha sonra uzman ortalamaları ile her bir göstergenin puanı hesaplanacaktır.

Bu çalışmada, uluslararasılaşmanın ölçülebilir göstergelerine ihtiyaç duyulmaktadır. Üniversitenin uluslararasılaşmasını değerlendirmek için, Horn, Hendel ve Fry’ın (2007) Amerikan üniversitelerinin uluslararasılaşmasını değerlendirmek için geliştirdiği “Uluslararasılaşma Boyutunun Derecelendirilmesi” ölçeğinin, öncelikle Türkiye için uyarlanması ve elde edilen versiyonunun kullanılması planlanmaktadır. Ölçeğin avantajı, evrensel göstergelerin kullanılması, sistem anlayışına dayanması, deneysel kanıtlara dayanması ve kullanım kolaylığıdır. Diğer taraftan, Amerikan üniversiteleri için geliştirilmiş olması ayrıca bir uyarlama çalışmasını gerektirmektedir.

Öncelikli olarak, araştırmada uluslararasılaşma düzeylerinin ortaya konacağı üniversitelerin seçimi için, dünya yükseköğretim kurumları sıralamalarına giren Türk üniversitelerinin belirlenmesi planlanmaktadır. Küresel düzeyde yükseköğretim kurumlarını derecelendiren kuruluşlar arasında QS, RUR, USNEWS ve THE sayılabilir. Uluslararasılaşma boyutunda kullanılan puanlama göstergeleri Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 3: Dünya Yükseköğretim Derecelendirme Kuruluşları

Derecelendirme Kuruluşu	Uluslararasılaşma göstergeleri
QS	<ul style="list-style-type: none"> uluslararası Akademisyen oranı uluslararası Öğrenci oranını
RUR	Uluslararası Çeşitlilik <ul style="list-style-type: none"> yabancı akademisyenler yabancı öğrenciler yabancı akademisyenlerle ortak yayınlanan makaleler uluslararası düzey bölge dışı temsiliyet
USNEWS	<ul style="list-style-type: none"> uluslararası işbirliği yabancı akademisyenlerle ortak yayınlanan makaleler
THE	<ul style="list-style-type: none"> yabancı akademisyen yabancı öğrenci uluslararası yayın

Bu araştırmada seçilecek yükseköğretim kurumları, dünya yükseköğretim kurumları derecelendirme kuruluşlarından THE (Times Higher Education)’nın 2019 Dünya Yükseköğretim Kurumları Dereceleri dikkate alınarak seçilecektir (Tablo 2). THE, yükseköğretim kurumlarını derecelendirmede; Öğretim, Araştırma, Alıntılanma, Endüstri geliri ve Uluslararası görünüm kriterlerini kullanmaktadır. Uluslararası görünüm göstergeleri olarak belirlenen yabancı akademisyen, yabancı öğrenci ve uluslararası yayın toplam derecelendirme puanına %7,5 oranında katkıda bulunmaktadır. Bu araştırmada THE Dünya Yükseköğretim Kurumları Sıralaması 2019 Listesinin kullanılmasının ilk gerekçesi, uluslararasılaşma göstergesinin en yüksek oranda toplam puana katkı sağlamasıdır. İkinci olarak, THE derecelendirmelerinin hakem görüşüne dayanmasıdır (Ioannidis ve diğerleri, 2007). Üçüncü ve son olarak da, internet

ortamından erişilebilirliği en yaygın ve uzun süreli geçmişi olan derecelendirme kuruluşu olmasıdır (Ioannidis ve diğerleri, 2007).

Tablo 4: Dünya Üniversite Sıralamaları-Türkiye (THE, 2019)

Kurum	THE (Times Higher Education) Sıra	Uluslararası Görünüm Puanı	Üniversite Türü
2019 Times Higher Education			
1. İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	501-600	61	Vakıf
2. Koç Üniversitesi	401-500	53.8	Vakıf
3. Boğaziçi Üniversitesi	501-600	46.0	Devlet
4. Atılım Üniversitesi	801-1000	33.0	Vakıf
5. Orta Doğu Teknik Üniversitesi	601-800	29.9	Devlet
6. Gebze Teknik Üniversitesi	801-1000	28.1	Devlet
7. İstanbul Üniversitesi	801-1000	27.3	Devlet
8. İstanbul Teknik Üniversitesi	601-800	26.1	Devlet
9. Hacettepe Üniversitesi	501-600	24.4	Devlet
10. Erciyes Üniversitesi	801-1000	21.7	Devlet
11. Anadolu Üniversitesi	801-1000	16.4	Devlet
2021 Times Higher Education			
12. Çankaya Üniversitesi	401-500	43.2	Vakıf
13. Özyeğin Üniversitesi	601-800	49.0	Vakıf
14. Bahçeşehir Üniversitesi	1001+	43.6	Vakıf
15. Karabük Üniversitesi	801-1000	36.1	Devlet

3.3.2. Yükseköğretim Kurumları için Küresel Anlayış Ölçeği

Araştırmacı tarafından kapsamlı bir alanyazın taraması ile elde edilen Küresel Anlayış unsurlarına ilişkin görüşme sorularının oluşturulması ve görüşmeler sonrasında ölçek maddelerine ilk halinin verilmesi planlanmaktadır.

3.3.3. Kişisel bilgi formu

Katılımcıların demografik verilerini elde etmek amacıyla araştırmacı tarafından Kişisel Bilgi Formu hazırlanmıştır. Bu form içerisinde öğretim elemanlarının, yaş, akademik unvan, çalıştıkları fakülte, yükseköğretimdeki hizmet süreleri, çalıştıkları üniversite, idari görevleri, yurt dışında öğrenim görme ya da çalışma süresi ve yurt dışında bulunma sayısı gibi özelliklerine ilişkin bilgiler yer almaktadır.

3.4. Veri Toplama Süreci

Araştırma kapsamında öncelikle, kullanılacak ölçeğin uyarlama çalışmaları geliştirilecektir. Geliştirilen ölçeğin içinde yer alacağı nicel veri toplama formu 2021-2022 öğretim yılı içerisinde örnekleme yer alan öğretim elemanlarına uygulanacaktır. Araştırmanın veri toplama sürecine ilişkin bilgiler çalışma takviminde belirtilmektedir.

Çalışma Takvimi

Eylül 2021-Ekim 2021	Uygulama için üniversitelerden gerekli izinlerin alınması
Ekim 2021- Aralık 2021	Yükseköğretim Kurumları için Küresel Anlayış Ölçeği çalışmalarının gerçekleştirilmesi ve ölçeğin pilot uygulamasının yapılması
Aralık 2021- Haziran 2022	Nihai veri toplama aracının uygulanması

3.5. Süre ve Olanaklar

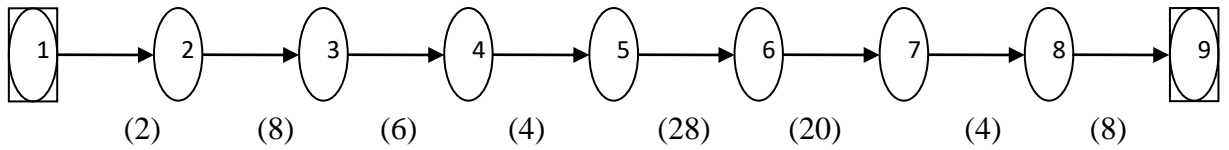
Araştırma 1 Aralık 2020 tarihinde başlayıp, 13 Haziran 2022 tarihinde bitecek şekilde toplam seksen (80) haftalık gerçekleştirilecektir. Bu süre içinde yapılacak işler ve süreleri Şekil 1’deki “Pert Serimi”nde gösterilmiştir:

Zaman Birimi		: Haftalık
En iyimser zaman	(a)	: 72
En kötümser zaman	(b)	: 88
En olası zaman	(n)	: 80

Beklenen zaman (T_e) : 80

<u>Olaylar</u>	<u>İşlemler</u>
1-2	Planlama
2-3	Kuramsal bilginin toplanması
3-4	Araştırma boyutlarının tanımlanması
4-5	Veri toplama stratejilerinin geliştirilmesi
5-6	Verilerin toplanması
6-7	Verilerin analizi ve yorumlanması
7-8	Uygulamaya ilişkin sonuçların yapılandırılması
8-9	Raporun hazırlanması

Şekil 1. Araştırma Pert Serimi

3.6. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Araştırmada kullanılacak ölçeklerden elde edilecek verilerin çözümlemesi, nicel yolla toplanacak olan verilerin analiz edilmesi yoluyla gerçekleştirilecektir. Küresel anlayış ölçeğinden elde edilecek verilerin analizinde, normal dağılıma uygunluk, varyansların homojenliği, betimsel istatistiklerin (ortalama, standart sapma, minimum ve maksimum değerler, veri dağılımları, frekans, yüzde, vb.) belirlenmesi, korelasyon ve regresyon analizlerinin gerçekleştirilmesinde SPSS 21 Programından yararlanılacaktır. Ayrıca ölçeğin yapı geçerliliğine yönelik açımlayıcı faktör ve güvenilirlik analizlerinde yine SPSS 21 Programı kullanılacaktır.

Uluslararasılaşma Boyutunun Derecelendirilmesi ölçeğinin analizinde her bir gösterge maddesi için uzmanlar tarafından belirlenen ağırlıkların ortancaları ve standart sapmaları hesaplanacaktır. Uzman görüşleri, Kendall'ın uyum katsayısı ile değerlendirilecektir. Her bir gösterge için belirlenen z skoru ağırlıklar ile çarpılarak, elde edilen z skorları toplanacak ve üniversitelerin uluslararasılaşma puanları belirlenecektir.

Bu puanlamalar sonucunda elde edilecek veriler, araştırmaya dahil olan 12 üniversitenin sıralamaya konulması için kullanılacaktır.

Araştırmada elde edilen verilerin analizi, ortaya çıkan veri seti üzerinden araştırma soruları doğrultusunda analiz edilecektir. Uluslararasılaşma Boyutunun Derecelendirilmesi ölçeğinden elde edilen sonuçlara bağlı olarak seçilen yükseköğretim kurumlarına, Yükseköğretim Kurumları için Küresel Anlayış Ölçeği uygulanarak, küresel anlayış unsurları arasındaki farklar ve benzerlikler ortaya konmaya çalışılacaktır.

KAYNAKÇA

ACE. (2012). American Council on Education, 2012 Report.

Aigner, J. S., Nelson, P. & Stimpfl, J. R. (1992) Internationalizing the University: making it work. *Springfield: CBIS Federal*.

Altbach, P., Reisberg, L. ve Rumbley, L. (2009). Trends in global higher education, tracking an academic revolution. Paris: UNESCO.

Andresen, M. and Bergdolt, F. (2017). A systematic literature review on the definitions of global mindset and cultural intelligence – merging two different research streams', *The International Journal of Human Resource Management*, Vol. 28, No. 1, pp.170–195.

Arora, A., Jaju, A., Kefalas, A.G. and Perenich, T. (2004) 'An exploratory analysis of global managerial mindsets: a case of US textile and apparel industry', *Journal of International Management* 10(3): 393-411.

AU. (2019). <https://www.anadolu.edu.tr/ogrenci-isleri/ogrenci-icin-bilgi/uluslararasi-programlar> (10.09.2019 tarihinde görüntülenmiştir)

Beechler, S., Levy, O., Taylor, S. and Boyacigiller, N. (2004) 'Does It Really Matter If Japanese MNCs Think Globally?', in A. Bird and T. Roehl (eds.) *Japanese Firms in Transition: Responding to the Globalization Challenge*, JAI Press: Greenwich, CT, pp: 265-292.

- Beerkens, E., Brandenburg, U., Evers, N., van Gaalen, A., Leichsenring, H., Zimmermann, V. (2010) Indicator Projects on internationalisation – approach, methods and findings. A report in the context of the European project “Indicators for Mapping and Profiling Internationalisation” (IMPI).
- Begley, T.M. and Boyd, D.P. (2003) 'The need for a corporate global mind-set', MIT Sloan Management Review 44(2): 25-32.
- Blumenthal, P.C., Goodwin, C. D., Smith, A. ve Teichler, U. (Eds) (1996) Academic Mobility in a Changing World. London: Jessica Kingsley Publishers.
- Bogdan, C. ve Biklen, K. (1992). *Qualitative Research for Education. An Introduction to Theory and Methods* (2nd ed.) Boston, London,, Toronto, Sydney, Tokyo, Singapore, Allyn and Bacon.
- Bouquet, C.A. (2005) Building Global Mindsets: An Attention- Based Perspective, Palgrave Macmillan: New York.
- Brooks, J. S., Normore, A. H. (2010). Educational Leadership and Globalization: Literacy for a Glocal Perspective. *Educational Policy*. 24(1). 52-82.
- Brustein, W. I. (2007). The global campus: Challenges and opportunities for higher education in North America. *Journal of Studies in International Education*, 11(3-4), 382-391. doi: 10.1177/1028315307303918
- Bryman, A., & Cramer, D. (2001). Quantitative data analysis with SPSS release 10 for windows: A guide for social scientists. New York, NY, US: Routledge.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. B., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel F. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Byers, P.Y. & Wilcox, J.R. (1988). “Focus groups: an alternative method of gathering

qualitative data in communication research”, Annual Meeting of the Speech Communication Association, 74th, New Orleans, LA, November 3–6, 1988.

Cetinsaya, G. (2014). *Büyüme, Kalite, Uluslararasılaşma: Türkiye Yükseköğretimi için Bir Yol Haritası*. YÖK yayını no:2014/2.

Chen, C., Zeng, M., Wen, D, Wong, L. And Yu, Z. (2009). The survey and evaluation indicators for internationalisation of research universities in China. *Peking University Education Review*, 7 (4) 116-135.

Childress, L. K. (2009a). Internationalization plans for higher education institutions. *Journal of Studies in International Education*, 13(3), 289-309.

Copeland, J. M. (2015). *Community Colleges' Internationalization: Development of an Assessment Instrument*. Doktora Tezi. Barry Üniversitesi.

Creswell, J. W. (2014). *Nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları araştırma deseni* (Çev. Ed. S. B. Demir). Ankara: Eğiten Kitap.

Çokluk, Ö., Yılmaz, K., Oğuz, E. (2011). Nitel Bir Görüşme Yöntemi: Odak Grup Görüşmesi. *Kuramsal Eğitimbilim*, 4 (1), 95-107.

Davies, J. (1992) Developing a Strategy for Internationalization in Universities: towards a conceptual framework, in C. Klasek (Ed.) *Bridges to the Future: strategies for internationalizing higher education*, pp.177-190. Carbondale: Association of International Education Administration.

Delgado-Márquez, B.L., Hurtado-Torres, N.E., Bondar, Y. (2011). *Int J Educ Technol High Education* 8: 265. <https://doi.org/10.7238/rusc.v8i2.1069>

DeVellis, R. F. (2003). *Scale development theory and applications* (Second Edition). SAGE Publication, Inc.

- De Wit, H. (2002). *Internationalization of Higher Education in the United States of America and Europe: A Historical, Comparative, and Conceptual Analysis*. Westport, CT: Greenwood Press.
- Den Dekker, W. (2011). *Global Mindset: Dimensions, Measurement and Leadership Effectiveness*. Doktora Tezi. Vrije Üniversitesi.
- Eckel, P. D., Kezar, A. J. (2003). Taking the reins: Institutional transformation in higher education. Westport, CT: Praeger Publishers.
- Edmunds, H. (2000). *The Focus Group Research Handbook*. New York: McGraw-Hill
- Ellingboe, B. J. (1998). Divisional strategies to internationalize a campus portrait: Results, resistance, and recommendations from a case study at a U.S. university. In J. A. Mestenhauser & B. J. Ellingboe (Eds.), *Reforming the higher education curriculum: Internationalizing the campus* (pp. 179-197). Phoenix, AZ: Oryx Press.
- Erçetin, Ş. Ş. (2007). *Lider Sarmalında Vizyon*, Nobel Yayınları, Ankara:2000
- Evans, P., Pucik, V. and Barsoux, J.-L. (2002) *The Global Challenge: Frameworks for International Human Resource Management*, McGraw-Hill Irwin: Boston, MA.
- Felício, J.A., Caldeirinha, V.R., Rodrigues, R., & Kyvik, O. (2013). Cross-cultural analysis of the global mindset and the internationalization behavior of small firms. *International Entrepreneurship and Management Journal*, 9(4), 641–654.
- Felício, J. A.-N. (2015). Corporate and individual global mind-set and internationalization of European SMEs. *Journal of Business Research*, 797-802.
- Fletcher, D. (2000). Learning to "think global and act local": Experiences from the small business sector. *Education + Training*. 42. 2 I 1-2 19.

- Galinova, E. (2015). *Promoting holistic global citizenship in college: Implications for education practitioners*. In R. D. Williams & A. Lee (Eds.), *Internationalizing higher education* (pp. 17-34). The Netherlands: Sense Publishers.
- Gibbs, A. (1997). "Focus groups", *Social Research Update*, 19.
<http://sru.soc.surrey.ac.uk/SRU19.html>. 10.06.2019 tarihinde görüntülendi.
- Gizir, S. (2007). "Focus groups in educational studies". *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3 (1), 1–20.
- Gorsuch, R. (1983). *Factor analysis* (2nd ed.). Hillsdale, NJ Lawrence Erlbaum Associates.
- Goss, J.D. & Leinbach, T.R. (1996). "Focus groups as alternative research practice", *Area*, 28 (2), 115–123.
- Govindarajan, V. and Gupta, A.K. (2001) *The Quest for Global Dominance: Transforming Global Presence into Global competitive Advantage*, Jossey-Bass: San Francisco.
- Gupta, A. K., Govindarajan, V., (2002). *Cultivating a Global Mindset. Academy of Management Executive*. Vol. 16 No:1.
- Harveston, P.D., Kedia, B.L. and Davis, P.S. (2000) 'Internationalization of born global and gradual globalizing firms: the impact of the manager', *Advances in Competitiveness Research* 8(1): 92-99. Harvey, D.
- Henning, E, Van Rensburg, W ve Smit, B.(2004). *Finding Your Way In Qualitative Research*, Pretoria: Van Schaik Publishers.
- Heyl, J. D. (2014). *Globalization and the U.S. university: Reactions, trends, and a teachable moment*. In S. Harris, & J. Mixon (Eds.), *Building cultural community through global educational leadership* (pp. 254-266). Ypsilanti, MI: NCPEA.

- Horn, A. S., Hendel, D. D. & Fry, G. W. (2007). Ranking the international dimension of top research universities in the United States. *Journal of Studies in International Education*, 11(3-4), 330-358.
- Hu, Y. (2009) *Zhongguo daxue guojihua pingjia jiqi jizhi yanjiu* [Study of the evaluation of internationalisation and its mechanism in China's university]. Guangzhou: *South China University of Technology Press*.
- Hudzik, J. K., Stohl, M. (2012). *Comprehensive and strategic international of U.S. higher education*. In D. K. Deardorff, H. de Wit, J. D. Heyl, & T. Adams (Eds.), *The SAGE handbook of international higher education* (pp. 61-80). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Ioannidis, J.P.A, Patsopoulos, N.A., Kavvoura, F.K., Tatsioni, A., Evangelou, E., Kouri, I., Contopoulos-Ioannidis, D.G., Liberopoulos G. (2007). International ranking systems for universities and institutions: a critical appraisal. *BMC Medicine* volume 5, Article number: 30.
- Jang, J.Y. (2009). *Analysis of the Relationship between Internationalization and the Quality of Higher Education*. Doktora Tezi. Minnesota Üniversitesi.
- Jeannot, J.-P. (2000) *Managing with a Global Mindset*, Financial Times/Prentice Hall: London.
- Johnson, J.P., Lenartowicz, T. and Apud, S. (2006) 'Cross-cultural competence in international business: toward a definition and a model', *Journal of International Business Studies*, Vol. 37, No. 4, pp.525–543.
- Johnston, J. & Edelstein, R. (1993) *Beyond Borders: profiles in international education*. Washington, DC: Association of American Colleges and American Assembly of Collegiate.
- Kaçmazoğlu, H. B. (Ocak 2002). Doğu-Batı Çatışması Açısından Globalleşme. *Eğitim*

Araştırmaları 6: 44-55.

Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi* (15. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Kaufman, R., Herman, J. (1991). *Strategic planning in education: Rethinking, restructuring, revitalizing*. Lancaster, PA: Technomic.

Kedia. B.L., Mukherji, A. (1999). Global managers: Developing a mindset for global competitiveness. *Journal of World Business*. 34, 230-25 I.

Kılıç, R. (1999) Türkiye’de Yükseköğretimin Kapsamı ve Tarihsel Gelişimi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1999, 3, 289-310.

Kitzinger, J. (1995). “Qualitative research: introducing focus groups”, *British Medical Journal*, 311, 299–302.

Knight, J. (1993) Internationalization: management strategies and issues, *International Education Magazine*, 9, pp. 6, 21-22.

Knight, J. & De Wit, H. (1995) Strategies for Internationalization of Higher Education: historical and conceptual perspectives, in H. De Wit (Ed.) *Strategies for Internationalization of Higher Education: a comparative study of Australia, Canada, Europe and the United States of America*, pp. 5-33. Amsterdam: European Association for International Education.

Knight, J. (1997) Internationalization of Higher Education: a conceptual framework, in J. Knight & H. De Wit (Eds) *Internationalization of Higher Education in Asia Pacific Countries*, pp. 5-19. Amsterdam: European Association for International Education.

Knight, P.T. (2002) *Small-scale research pragmatic inquiry in social science and the caring professions*. London Thousand Oaks, CA: Sage.

- Knight, J. (2004). Internationalization remodeled: Definition, approaches, and rationales. *Journal of studies in international education*, 8(1), 5-31. ISO 690
- Knight, J. (2006). Internationalization: Concepts, complexities and challenges. In P. G. Altbach & J. J. F. Forest (Eds.), *International handbook of higher education: Part one: Global themes and contemporary challenges* (pp. 207-227): Springer.
- Kobrin, S.J. (1994) 'Is there a relationship between a geocentric mind-set and multinational strategy?', *Journal of International Business Studies* 25(3): 493-51.
- Kondakci, Y. (2010). Turkey's Distinctive Position in the Internationalization of Higher Education. *Higher Education and the Middle East: Serving the Knowledge – Based Economy*, 1(7), Special Edition, 52-54.
- Krueger, R.A. (1994). *Focus Groups: A Practical Guide For Applied Research*. London: SAGE.
- Leung, K., Ang, S. and Tan, M.L. (2014) 'Intercultural competence', in Morgeson, F.P. (Ed.): *Annual Review of Organizational Psychology and Organizational Behavior*, Annual Reviews, Palo Alto, Vol. 1, pp.489–519.
- Levy, O. (2005) 'The influence of top management team attentional patterns on global strategic posture of firms', *Journal of Organizational Behavior* 26(7): 797-819.
- Levy, O., Beechler, S., Taylor, S., Boyacigiller, N.A., (2007) What we talk about when we talk about “global mindset”: Managerial cognition in multinational corporations, *Journal of International Business Studies*. 38: 231-258.
- Li, S. (2005) The evaluation index system of internationalisation of universities. *South China Normal University*, 12 (6) 113-116.
- Lian, I. T. A. (2003). *Internationalizing higher education: A case study of a Midwest*

comprehensive university. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Kuzey Iowa Üniversitesi.

Lindle, J. C., Mawhinney, H.B (2003). Introduction: School leadership and the politics of education. *Educational Administration Quarterly*, 39(1), 3-9.

Ludwig, C., Herschell, P. (1998). The power of pedagogy: Routines, school literacy practices and outcomes. *Australian Journal of Language and Literacy*, 21(1), 67-83.

MacIntosh, J. (1981). "Focus groups in distance nursing education", *Journal of Advanced Nursing*, 18 (12), 1981–1985.

Mestenhauser, J. A. (2002). In search of a comprehensive approach to international education: A systems perspective. In W. Grünzweig & N. Rinehart (Eds.), *Rocking in red square: Critical approaches to international education in the age of cyberculture* (pp. 165-208). Münster, Germany: Lit Verlag.

Mestenhauser, J. A. (2006). Internationalization at home: Systems challenge to fragmented field. In H. Teekens (Ed.), *Internationalization at home: A global perspective* (pp. 61-78). The Hague, The Netherlands: NUFFIC.

Morgan, D.L. (1997). *Focus Groups As Qualitative Research*. California: SAGE.

Murtha, T.P., Lenway, S.A. and Bagozzi, R.P. (1998) 'Global mind-sets and cognitive shift in a complex multinational corporation', *Strategic Management Journal* 19(2): 97-114.

Nummela, N., Saarenketo, S., Puumalainen, K. (2004). *Canadian Journal of Administrative Sciences Revue canadienne des sciences de l'administration* 21(1). 51-64.

Nunnally, J.C. (1978). *Psychometric theory*. New York: McGraw-Hill Companies.

- Qiang, Z. (2003) Internationalization of Higher Education: Towards a Conceptual Framework. *Policy Futures in Education*. 1/2.
- Paige, R. M., & Mestenhauser, J. A. (1999). Internationalizing educational administration. *Educational Administration Quarterly*, 35(4), 500-517.
- Paige, R. M. (2005). Internationalization of Higher Education: Performance Assessment and Indicators. <http://www.cshe.nagoya-u.ac.jp/publications/journal/no5/08.pdf> 30.05.2019 tarihinde ulaşılmıştır.
- Paige, R. M. (2015). Leadership Qualities of Chief International Officers in Internationalizing the Campus at Select Institutions of Higher Education in United States. Doktora Tezi. Minnesota Üniversitesi.
- Patton, M. Q. (2002). *Qualitative Research Evaluation Methods* (3rd ed.). Thousand Oaks, CA. Sage Publications.
- Perlmutter, H. (1969) 'The tortuous evolution of the multi-national corporation', *Columbia Journal of World Business* 4(1): 9-18.
- Rhinesmith, S.H. (1992) 'Global mindsets for global managers', *Training & Development* 46(10): 63-69.
- Robertson, L. B., (2005). American higher education in a global society: A study of presidential leadership. Kent State University, ProQuest Dissertations Publishing, 2005. 3180715.
- Rogers, E.M., & Blonski, D. (2010). The global leadership mindset. *Chief Learning Officer*, 18–21.
- Saltsman, G. (2014). Global Leadership Competencies in Education: A Delphi Study of UNESCO Delegates and Administrators. Doktora Tezi.

- Sehin, O. (2015). *Evaluating Internationalization Efforts in Select Award-Winning Institutions of Higher Education: Where are the International Graduate Students?* Doktora Tezi. Teksas Devlet Üniversitesi.
- Scott, R. A. (1992) *Campus Developments in Response to the Challenges of Internationalization: the case of Ramapo College of New Jersey (USA)*. Springfield: CBIS Federal.
- Soderqvist, M., & Parsons, C. (2005). *Effective strategic management of internationalisation (Vol. 18)*. Amsterdam: Drukkerij Raddraaier.
- Spring, J. (1998). *Education and the rise of the global economy*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Spring, J. (2008). Research on globalization and education. *Review of Educational Research*, 78, 330-363.
- Sullivan, J. (2011). *Global Leadership in Higher Education Administration: Perspectives on Internationalization by University Presidents, Vice-Presidents and Deans*. Doktora tezi. Güney Florida Üniversitesi.
- Şahin, M. G., Boztunç Öztürk, N. (2018). Eğitim Alanında Ölçek Geliştirme Süreci: Bir İçerik Analizi Çalışması. Kastamonu Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi Ocak 2018 Cilt:26 Sayı:1.
- Taşçı, G. (2018). *Yükseköğretimde Uluslararasılaşma: Türkiye Örneği (1995-2014)*. Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi.
- Teichler, U. (2012). International Student mobility in europe in the context of the Bologna process. *Journal of International Education and Leadership*, 2(1), 1 13.
- Van der Wende, M. (1997). *Missing Links: the relationship between national policies for*

internationalization and those for higher education in general, in T. Kälvemark & M. van der Wende (Eds) National Policies for the Internationalization of Higher Education in Europe. Stockholm: National Agency for Higher Education.

Warner, G. (1992) Internationalization Models and the Role of the University, *International Education Magazine*, 1992, p. 21.

Umurbek, M. M. (2018). *Öğretim Elemanlarının Yükseköğretimde Uluslararasılaşmaya Yönelik Algılarının Belirlenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Kafkas Üniversitesi.

URAP. (2017)

<http://tr.urapcenter.org/2016/%C3%9CNIVERSITELER%C4%B0MIZIN%202016%20YILI%20DUNYA%20GENEL%20SIRALAMALARINDAKI%20DURUMU.pdf> (Erişim tarihi: 01.01.2019)

UA, (2018). <http://www.ua.gov.tr/kurumsal/kurumsal-ilgili-link-ve-dok%C3%BCmanlar/eski-programlar> (Erişim tarihi: 01.01.2019)

UNESCO, (2009). UNESCO World Conference on Higher Education. The New Dynamics of Higher Education and Research for Societal Change and Development. Paris, 5 – 8 July 2009.

ÜAK. (2016). Türkiye’de Yükseköğretim ve Uluslararasılaşma. Nisan 2016, 2. https://www.avrasya.edu.tr/wp-content/uploads/sites/80/2016/06/%C3%9CAK_Uluslararası%C4%B1la%C5%9Fma-Raporu-Haziran-2016.pdf (Erişim tarihi: 01.01.2019)

Wende, M. (2001). Studies in Internationalization. *Journal of Studies in International Education*, 5-2, p. 165-169.

Wang, X. (2010). Evaluation indicator system of development phase for university

internationalisation. *Journal of Higher Education Development and Evaluation*, 26 (3) 55-59.

Woods, P (1986). *Inside schools: Ethnography in educational research*. London. Routledge.

Yıldırım, A., Şimşek, H. (1999) *Nitel Araştırma Yöntemleri*. - Ankara: Seçkin Yayınevi.

Yılmaz, D.V. (2014) *Yükseköğretimde Uluslararasılaşma: Türkiye’de Ulusal Siyasalar, Kurumsal Stratejiler ve Uygulamalar*. Doktora Tezi. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı

Yılmaz, D.V. (2016). Uygulayıcıların Penceresinden Türk Üniversitelerinin Uluslararasılaşma Deneyimi. *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Nisan 2016, Sayı: 37, ss. 91-109.

EKLER**EK-1. VERİ TOPLANMASI DÜŞÜNÜLEN YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI**

Kurum	THE (Times Higher Education) Sıra	Uluslararası Görünüm Puanı	Üniversite Türü
2019 Times Higher Education			
16. İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	501-600	61	Vakıf
17. Koç Üniversitesi	401-500	53.8	Vakıf
18. Boğaziçi Üniversitesi	501-600	46.0	Devlet
19. Atılım Üniversitesi	801-1000	33.0	Vakıf
20. Orta Doğu Teknik Üniversitesi	601-800	29.9	Devlet
21. Gebze Teknik Üniversitesi	801-1000	28.1	Devlet
22. İstanbul Üniversitesi	801-1000	27.3	Devlet
23. İstanbul Teknik Üniversitesi	601-800	26.1	Devlet
24. Hacettepe Üniversitesi	501-600	24.4	Devlet
25. Erciyes Üniversitesi	801-1000	21.7	Devlet
26. Anadolu Üniversitesi	801-1000	16.4	Devlet
2021 Times Higher Education			
27. Çankaya Üniversitesi	401-500	43.2	Vakıf
28. Özyeğin Üniversitesi	601-800	49.0	Vakıf
29. Bahçeşehir Üniversitesi	1001+	43.6	Vakıf

EK-2. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Sayın Meslektaşım,

Bu çalışmada, “Yükseköğretim Kurumlarının Uluslararasılaşması ve Küresel Anlayış” konulu Doktora Tezi’nin amaçlarına ulaşmak için gereksinim duyulan verilerin toplanması amaçlanmaktadır. Bu nedenle sizlerin küreselleşme sürecinde akademisyenlerin sahip olması gereken küresel anlayış unsurları konusundaki görüşlerinin belirlenmesine gereksinim duyulmaktadır. Yükseköğretim kurumlarının uluslararasılaşmasının verimliliği ve etkililiği adına yapılması gereken iyileştirmelere katkıda bulunabileceği düşünülen bu çalışmada sizlerin içten ve nesnel görüşleriniz önem taşımaktadır.

Veri toplama araçlarına vereceğiniz yanıtlar, sadece bilimsel amaçlarla çözümlenecek, veriler araştırma amacı dışında kullanılmayacak ve toplu halde değerlendirilecektir. Bu nedenle isminizi yazmanız gerekmemektedir. Araştırmanın amacına ulaşabilmesi, bütün maddelerin yanıtlanmasına bağlıdır.

Ayıracağınız zaman ve değerli katkılarınız için şimdiden teşekkür eder, saygılar sunarım.

Doktora Öğrencisi Neşe Aysin Siyli Kararman
Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Eğitim Yönetimi Bilim Dalı
nasiyli@anadolu.edu.tr

BÖLÜM I

Bu bölümde, çalışmaya katılanlarla ilgili kişisel bilgilerin elde edilmesi amaçlanmaktadır. Aşağıda verilen soruları dikkatlice inceleyerek durumunuza uygun olan seçeneği (X) şeklinde işaretleyiniz.

1. Cinsiyetiniz:

Erkek Kadın

2. Akademik Unvanınız:

Profesör Doktor Doçent Doktor Öğretim Üyesi
 Öğretim Görevlisi Araştırma görevlisi

3. Çalıştığınız Fakülte /Meslek Yüksek Okulu:

.....

4. Çalıştığınız Üniversite:

.....

5. Yükseköğretimdeki Hizmet Süreniz:

1-4 yıl 5-8 yıl 9-12 yıl 13-16 yıl 17-20 yıl 20 yıl ve üzeri

6. Çalıştığınız Kurumdaki Hizmet Süreniz:

1-4 yıl 5-8 yıl 9-12 yıl 13-16 yıl 17-20 yıl 20 yıl ve üzeri

7. Yurt Dışında Çalışma/Eğitim alma Toplam Süreniz

0 yıl 1 yıl 2 yıl 3 yıl 4-5 yıl 6-10 yıl 11 yıl ve üzeri

8. Yıllık Yurt Dışı Ziyaret Sayınız

1 kez 2 kez 3 kez 4-5 kez 6-10 kez 11 kez ve üzeri

9. İdari Göreviniz:

.....

10. İdari Görev Süreniz

1 yıl 2 yıl 3 yıl 4-5 yıl 6-10 yıl 11 yıl ve üzeri

**BÖLÜM II- YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI İÇİN KÜRESEL ZİHNİYET
ÖLÇEĞİNİN GÖRÜŞME SORULARI**

- 1) Küresel kimlik kavramı size ne ifade ediyor?
 - a) Akademisyenlerin küresel kimliğe sahip olmalarının önemi nedir?
 - b) Akademisyenlerin küresel bir kimliği nasıl geliştirebileceğini düşünüyorsunuz?
- 2) Akademisyenler küresel kimliklerini geliştirmek için ne tür stratejilere başvurmalıdır?
 - a) Küresel stratejilerini belirlerken dikkate almaları gerekenler nelerdir?
- 3) En çok hangi durumlarda/ne tür çalışmalarda akademisyenlerin esnek olmaları gerektiğini düşünüyorsunuz?
- 4) Akademisyenlerin uzun vadede küresel çapta varlıklarını sürdürebilmeleri için ne gibi tutumları benimsemeleri gerekmektedir?

- 5) Akademisyenlerin kültürel çeşitliliği anlama/değer verme noktasında nasıl davranışlar sergilemeleri gerekmektedir?

**BÖLÜM III- YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI İÇİN KÜRESEL ANLAYIŞ
ÖLÇEĞİNİN ÖLÇEK MADDELERİ**

Ölçek Sıra	Ölçek Maddesi	Hiçbir zaman				Her zaman
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	Akademik amaçlı sosyal ağları etkili kullanımım (researchgate - linkedin - academia)					
2	Yabancı dil yeterliğim iyidir					
3	Akademik çalışma alanıma ilişkin uluslararası alanyazına hakimim					
4	Uluslararası platformlarda kurumumun imajına katkıda bulunmaya çalışırım					
5	Akademisyenliği memuriyet olarak görmüyorum					
6	Akademik kimliğimi markalaştırmaya çalışıyorum					
7	Etki değeri yüksek dergilerde uluslararası yayın yapmaya çalışıyorum					
8	Ulusal değerlerin temsiliyetine önem veriyorum					
9	Uluslararası akademisyenlerden oluşan bir ağa dahilim					
10	Uluslararası etkinliklerde / mesleki kuruluşlarda idari görevler alırım					
11	Eleştirel düşüncelere açığım					
12	Kültürel farklılıklara saygılıyım					
13	İşbirliğine açığım					
14	İşimle ilgili beklentilerim ve yapabileceklerim konusunda şeffaf davranırım					
15	Disiplinlerarası çalışmalara katılırım					
16	Farklı bakış açıları üretebilirim					
17	Kültürel farklılıklara kolaylıkla uyum gösterebilirim					
18	Kurumsal standartların yakalanması için çaba gösteririm					
19	Eğitimin ilkelerinden ödün vermem					
20	Nesnel (objektif) bir duruşum var					
21	Evrensel değerlere (demokratik hak ve özgürlüklere) önem veririm					
22	Bilim etiğine uygun davranırım					
23	Ulusal imaja katkı sağlamak için çaba gösteririm					
24	Akademik çalışmalarım için zamanımdan fedakarlık yapabilirim					
25	Bilimsel bir ürün ortaya koymak için istikrarlı bir şekilde çaba gösteririm					
26	Yerel sorunların küresel boyutta da ele alınması için çaba gösteririm					
27	Yerel sorunların çözümünde küresel bilgilerin kullanılabileceğini düşünürüm					
28	Yükseköğretim kurumlarında akademik vesayet / akademik klanlar sistemine karşıyım					
29	Yükseköğretim kurumlarında farklı uluslardan kadroların oluşturulmasını desteklerim					
30	Öğretim yöntemlerimin çeşitli olmasına önem veririm					
Yükseköğretim kurumum;						
31	Kurumsal ödüllendirme mekanizmaları oluşturur					
32	Akademik özgürlükleri destekler					
33	Ülkemizdeki diğer üniversiteler ile akademisyen değişimi olanakları sunar					

34	Akademik performans standartlarını küresel rekabete göre belirler					
35	Akademik performans standartlarını titizlikle uygular					
36	Demokratik hak ve özgürlüklerin sağlanması için, kurumsal olarak çaba sergiler					
37	Uluslararası kültürel çeşitliliği destekleyici anlaşmalarda rol üstlenir					
38	Kurum kültürünü akademik kaliteden ödün vermeyecek biçimde geliştirir					
39	Akademik özgürlük haklarını geliştirir/iyileştirir					
40	Kurum içinde kültürel çeşitlilikten kaynaklanan sorunların takibi/çözümü için mekanizmalar oluşturur					
41	Kültürel oryantasyon eğitimleri verir (gelen-giden akademisyen ve gelen-giden öğrenci için)					
42	Kurum imajının uluslararası ölçekte iyileşmesi için çaba gösterir					

BÖLÜM IV - ULUSLARARASILAŞMA BOYUTUNUN DERECELENDİRİLMESİ İÇİN DEĞERLENDİRME MADDELERİ

Sıra	Gösterge Maddeleri
1	Kampüsteki tam zamanlı uluslararası lisans/lisansüstü öğrencisi oranı
2	Yurtdışı Değişim Programları ile giden öğrenci sayısı (Erasmus/Mevlana) (Öğrenim+Staj)
3	Yurtdışı Değişim Programları ile gelen öğrenci sayısı (Erasmus/Mevlana) (Öğrenim+Staj)
4	Türkçe olmayan bölümlerden mezun oranı
5	Tam zamanlı yabancı uyruklu akademisyen/araştırma görevlisi oranı
6	Değişim Programları kapsamında gelen akademisyen sayısı (Erasmus/Mevlana)+ Fulbright
7	Değişim Programları kapsamında giden akademisyen sayısı (Erasmus/Mevlana)+ Fulbright
8	Kurum akademisyenlerinin küresel anlayış ortalama puanı (Küresel Anlayış Ölçek)
9	Uluslararası araştırma odaklı merkez sayısı (proje birimi)
10	Yurtdışındaki Yükseköğretim kurumları ile yapılan ikili anlaşma sayısı (Erasmus/Mevlana/MOU-Memorandum of Understanding)

11	Az öğretlen dillerin sayısı Öğretmenlikler/Dil Edebiyat/Seçmeli dersler)
12	Çift Diploma Program anlaşmaları sayısı (Suny Cortland)
13	Kütüphanedeki yabancı kitap sayısı
14	Kurumun akademisyenlerine kurum desteği ortalama puanı (Küresel Anlayış Ölçek)

EK-3. ÖLÇEK KULLANIM İZİNİ

Gerald Fry <gwf@umn.edu>

3.09 (Sal) , 19:05

Neşe Aysın SİYLİ ✉

📧 Tümünü yanıtla | ▼

Bu iletiyi 3.09.2019 22:46 tarihinde ilettiniz

Dear Nese,

Thanks for your kind words about my work. Yes, it is fine that you use and adapt our indicators and instrument. You have formal permission to do so, and thanks for your thoughtfulness in checking.

All the best in finishing your doctoral dissertation.

Gerry

Aaron Horn <aaronh@mhec.org>

3.09 (Sal) , 18:52

Neşe Aysın SİYLİ; gwf@umn.edu; 'hende001@umn.edu' ✉

📧 Tümünü yanıtla | ▼

Bu iletiyi 3.09.2019 22:46 tarihinde ilettiniz

Hi Neşe,

Thanks for your interest in our research. We would be happy to share our materials with you. I'll send you an email with attachments this evening.

Best,

Aaron

Aaron S. Horn (bio)

Associate Vice President of Research

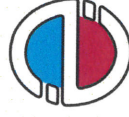
Midwestern Higher Education Compact (MHEC)

[105 Fifth Avenue South, Suite 450](#)

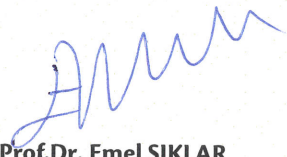

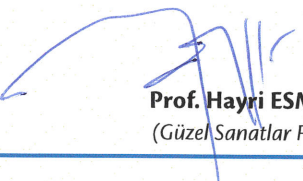
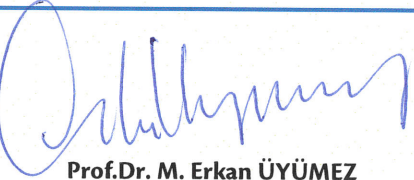

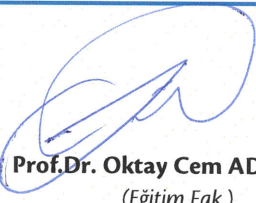
[Minneapolis, MN 55401](#)

(bus) 612-677-2768

(cel) 612-877-2085

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERÎ BİLİMLER BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU
KARAR BELGESİ

ÇALIŞMANIN TÜRÜ:	Doktora Tez Çalışması
KONU:	Eğitim Bilimleri
BAŞLIK:	Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Zihniyet
PROJE/TEZ YÜRÜTÜCÜSÜ:	Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU
TEZ YAZARI:	Neşe Ayşin SİYİLİ
ALT KOMİSYON GÖRÜŞÜ:	-
KARAR:	Olumlu
 Prof. Dr. Emel ŞIKLAR (Başkan-İkt. ve İdari Bil. Fak.)	
KATILMADI Prof. Dr. T. Volkan YÜZER (Başkan Yardımcısı-Açıköğretim Fak.)	 Prof. Dr. Esra CEYHAN (Eğitim Fak.)
 Prof. Hayri ESMER (Güzel Sanatlar Fak.)	 Prof. Dr. M. Erkan ÜYÜMEZ (İkt. ve İdari Bil. Fak.)
 Prof. Dr. Handan DEVECİ (Eğitim Fak.)	 Prof. Dr. Oktay Cem ADIGÜZEL (Eğitim Fak.)